

AUGLÝSING

um rammasamning Alþjóðahelbrigðismálastofnunarinnar um tóbaksvarnir.

Hinn 14. júní 2004 var aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna afhent fullgildingarskjal Íslands vegna rammasamnings Alþjóðahelbrigðismálastofnunarinnar um tóbaksvarnir sem gerður var í Genf 21. maí 2003. Tilkynnt verður um gildistöku samningsins síðar.

Samningurinn er birtur sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytinu, 1. júlí 2004.

Halldór Ásgrímsson.

Gunnar Snorri Gunnarsson.

Fylgiskjal.

RAMMASAMNINGUR Alþjóðahelbrigðismálastofnunarinnar um tóbaksvarnir.

Inngangsorð.

Aðilar að þessum samningi

hafa einsett sér að láta rétt sinn til að vernda lýðheilsu hafa forgang,

viðurkenna að tóbaksneysla er faraldur sem breiðist út og er vandamál í samfélagi þjóðanna sem hefur alvarlegar afleiðingar fyrir lýðheilsu sem aftur krefst sem víðtækastrar alþjóðlegrar samvinnu og þess að öll lönd taki þátt í því að bregðast við á heimsvísu á skilvirkan, viðeigandi og heildstæðan hátt,

taka undir áhyggjur alþjóðasamfélagsins af hinum skelfilegu afleiðingum sem tóbaksneysla og óbeinar reykingar hafa á heilsu, samfélag, fjárhag og umhverfi um heim allan,

hafa verulegar áhyggjur af vaxandi neyslu og framleiðslu á vindlingum og öðrum tóbaksvörum í heiminum, einkum í þróunarlöndunum, svo og af þeim byrðum sem þetta leggur á fjölskyldur, fátækt fólk og heilbrigðiskerfið,

viðurkenna að vísindaleg gögn hafa með óbyggjandi hætti sýnt fram á að tóbaksneysla og óbeinar reykingar valda dauða, sjúkdómum og fötlun og að nokkur tími liður frá því að byrjað er á reyk-

WHO FRAMEWORK CONVENTION on Tobacco Control

Preamble

The Parties to this Convention,

Determined to give priority to their right to protect public health,

Recognizing that the spread of the tobacco epidemic is a global problem with serious consequences for public health that calls for the widest possible international cooperation and the participation of all countries in an effective, appropriate and comprehensive international response,

Reflecting the concern of the international community about the devastating worldwide health, social, economic and environmental consequences of tobacco consumption and exposure to tobacco smoke,

Seriously concerned about the increase in the worldwide consumption and production of cigarettes and other tobacco products, particularly in developing countries, as well as about the burden this places on families, on the poor, and on national health systems,

Recognizing that scientific evidence has unequivocally established that tobacco consumption and exposure to tobacco smoke cause death, disease and disability, and that there is a time lag

ingum og annars konar neyslu tóbaks þar til varð verður sjúkdóma er tengjast tóbaksneyslu,

viðurkenna einnig að vindlingar og sumar aðrar tóbaksvörur eru þróaðar á þann hátt að veki og viðhaldi fíkn og að í þeim og í reyknum frá þeim er að finna efnasambönd, sem eru lyfjafræðilega virk, stökkbreytandi og krabbameinsvaldandi, og að tóbaksfíkn er flokkuð sérstaklega sem sjúklegt ástand í alþjóðlegum flokkunarkerfum fyrir sjúkdóma,

hafa í huga að fyrir liggja skýr vísindaleg gögn um skaðleg áhrif tóbaksreyks fyrir fæðingu á heilsu og þroska barna,

hafa þungar áhyggjur af sívaxandi reykingum og annarri tóbaksnotkun meðal barna og unglinga um allan heim, einkum af reykingum sífellt yngri barna,

eru uggandi yfir auknum reykingum og annarri tóbaksnotkun meðal kvenna og ungra stúlkna og hafa í huga að nauðsynlegt er að konur taki fullan þátt í stefnumótun og framkvæmd á öllum stigum og að þörf er fyrir sérstaka kynbundna stefnu í tóbaksvörnum,

hafa þungar áhyggjur af miklum reykingum og annarri tóbaksnotkun meðal frumbyggjaþjóða,

hafa verulegar áhyggjur af áhrifum hvers konar auglýsinga, kynninga og kostunar sem miða að því að hvetja til notkunar tóbaksvara,

viðurkenna að samvinna er nauðsynleg til að koma í veg fyrir hvers konar ólögleg viðskipti með vindlinga og aðrar tóbaksvörur, þ.m.t. smygl, ólögleg framleiðsla og eftirlíkingar,

hafa í huga að nauðsynlegt er að veita, nú og í framtíðinni, nægt fjármagn og leggja til fullnægjandi tækni til aðgerða á sviði tóbaksvarna á öllum stigum og þá einkum í þróunarlöndunum og löndum með umbreytingarhagkerfi,

viðurkenna að nauðsynlegt er að þróa viðeigandi aðferðir til að takast á við félagslegar og fjárhagslegar afleiðingar þess, til lengri tíma lítið, að ná árangri í að draga úr eftirspurn eftir tóbaki,

eru minnugir þeirra félagslegu og efnahagslegu erfiðleika sem tóbaksvarnaáætlanir gætu valdið,

between the exposure to smoking and the other uses of tobacco products and the onset of tobacco-related diseases,

Recognizing also that cigarettes and some other products containing tobacco are highly engineered so as to create and maintain dependence, and that many of the compounds they contain and the smoke they produce are pharmacologically active, toxic, mutagenic and carcinogenic, and that tobacco dependence is separately classified as a disorder in major international classifications of diseases,

Acknowledging that there is clear scientific evidence that prenatal exposure to tobacco smoke causes adverse health and developmental conditions for children,

Deeply concerned about the escalation in smoking and other forms of tobacco consumption by children and adolescents worldwide, particularly smoking at increasingly early ages,

Alarmed by the increase in smoking and other forms of tobacco consumption by women and young girls worldwide and keeping in mind the need for full participation of women at all levels of policy-making and implementation and the need for gender-specific tobacco control strategies,

Deeply concerned about the high levels of smoking and other forms of tobacco consumption by indigenous peoples,

Seriously concerned about the impact of all forms of advertising, promotion and sponsorship aimed at encouraging the use of tobacco products,

Recognizing that cooperative action is necessary to eliminate all forms of illicit trade in cigarettes and other tobacco products, including smuggling, illicit manufacturing and counterfeiting,

Acknowledging that tobacco control at all levels and particularly in developing countries and in countries with economies in transition requires sufficient financial and technical resources commensurate with the current and projected need for tobacco control activities,

Recognizing the need to develop appropriate mechanisms to address the long-term social and economic implications of successful tobacco demand reduction strategies,

Mindful of the social and economic difficulties that tobacco control programmes may engender

til skemmri eða lengri tíma, í sumum þróunarlöndum og löndum með umbreytingarhagkerfi og viðurkenna þörf þeirra fyrir tæknilega og fjárhagslega aðstoð í tengslum við áætlanir um sjálfbæra þróun sem eru mótaðar innanlands,

eru meðvitaðir um það mikilvæga starf, sem mörg ríki inna af hendi í tóbaksvörnum, og lofa forystu Alþjóðaheilbrigðismálastofnunarinnar og viðleitni annarra stofnana og aðila á vegum Sameinuðu þjóðanna og annarra alþjóðlegra og svæðisbundinna milliríkjastofnana til þess að þróa ráðstafanir í tóbaksvörnum,

leggja áherslu á sérstakt framlag frjálsra félagsamtaka og annarra aðila í borgaralegu samfélagi, sem tengjast ekki tóbaksíðnaðinum, þ.m.t. samtök fólks í heilbrigðisstéttum, kvenfélög, ungmennahreyfingar, samtök umhverfissinna og neytenda og háskóla- og heilbrigðisstofnanir, til tóbaksvarna á innlendum og alþjóðlegum vettvangi og að þátttaka þeirra í aðgerðum á sviði tóbaksvarna á innlendum og alþjóðlegum vettvangi skiptir þar sköpum,

viðurkenna að nauðsynlegt er að vera á varðbergi gagnvart hugsanlegum tilraunum tóbaksíðnaðarins til að grafa undan eða spilla fyrir viðleitni til tóbaksvarna svo og að fá upplýsingar um allt sem tóbaksíðnaðurinn aðhefst og hefur neikvæð áhrif á tóbaksvarnir,

minna á 12. gr. alþjóðasamnings um efnahagsleg, félagsleg og menningarleg réttindi, sem allsherjarþing Sameinuðu þjóðanna samþykkti 16. desember 1966, en þar segir að réttur hvers manns sé að njóta líkamlegrar og andlegrar heilsu að því marki sem best gerist,

minna einnig á inngangsorð stofnskrár Alþjóðaheilbrigðismálastofnunarinnar þar sem segir að það teljist til grundvallarréttinda hvers manns að njóta heilsu að því marki sem best gerist án tillits til kynþáttar, trúar, stjórnmálaskoðana, efnahagslegra eða félagslegra aðstæðna,

eru staðráðnir í að stuðla að tóbaksvörnum á grundvelli ríkjandi og viðeigandi vísindalegra, tæknilegra og efnahagslegra þátta,

minna á að í samningnum um afnám allrar mismununar gagnvart konum, sem allsherjarþing Sameinuðu þjóðanna samþykkti 18. desember 1979, er kveðið á um að ríki, sem eiga aðild að

in the medium and long term in some developing countries and countries with economies in transition, and recognizing their need for technical and financial assistance in the context of nationally developed strategies for sustainable development,

Conscious of the valuable work being conducted by many States on tobacco control and commending the leadership of the World Health Organization as well as the efforts of other organizations and bodies of the United Nations system and other international and regional inter-governmental organizations in developing measures on tobacco control,

Emphasizing the special contribution of non-governmental organizations and other members of civil society not affiliated with the tobacco industry, including health professional bodies, women's, youth, environmental and consumer groups, and academic and health care institutions, to tobacco control efforts nationally and internationally and the vital importance of their participation in national and international tobacco control efforts,

Recognizing the need to be alert to any efforts by the tobacco industry to undermine or subvert tobacco control efforts and the need to be informed of activities of the tobacco industry that have a negative impact on tobacco control efforts,

Recalling Article 12 of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, adopted by the United Nations General Assembly on 16 December 1966, which states that it is the right of everyone to the enjoyment of the highest attainable standard of physical and mental health,

Recalling also the preamble to the Constitution of the World Health Organization, which states that the enjoyment of the highest attainable standard of health is one of the fundamental rights of every human being without distinction of race, religion, political belief, economic or social condition,

Determined to promote measures of tobacco control based on current and relevant scientific, technical and economic considerations,

Recalling that the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women, adopted by the United Nations General Assembly on 18 December 1979, provides that

þeim samningi, skuli gera viðeigandi ráðstafanir til að afnema mismunun gagnvart konum á sviði heilsugæslu,

minna enn fremur á að í samningnum um réttindi barnsins, sem allsherjarþing Sameinuðu þjóðanna samþykkti 20. nóvember 1989, er kveðið á um að ríki, sem eiga aðild að þeim samningi, viðurkenni rétt barnsins til að njóta heilsu að því marki sem best gerist,

og hafa orðið ásaðir um eftirfarandi:

I. HLUTI: INNGANGUR.

1. gr.

Notkun hugtaka.

Í samningi þessum merkir:

- a) „ólögleg viðskipti“: hvers konar starfshætti eða háttsemi sem er bönnuð að lögum og varðar framleiðslu, sendingu, móttöku, vörslu, dreifingu, sölu eða kaup, svo og hvers konar starfshætti eða háttsemi sem miðar að því að greiða fyrir slíku,
- b) „svæðisstofnun um efnahagssamvinnu“: stofnun sem sett er á fót af fullvalda ríkjum og aðildarríkin hafa veitt vald varðandi ýmis málefni, þ.m.t. heimild til að taka ákvarðanir sem eru bindandi fyrir aðildarríkin að því er þau málefni varðar,¹
- c) „auglýsing og kynning á tóbaki“: hvers konar viðskiptaorðsendingar, tilmæli eða aðgerðir sem hafa það að markmiði, þau áhrif eða líklegu áhrif að kynna tóbaksvörur eða tóbaksnotkun, með beinum eða óbeinum hætti,
- d) „tóbaksvarnir“: ýmiss konar stefnumótun sem miðar að því að draga úr framboði, eftirspurn og skaðsemi og að bæta heilsu almennings með því að koma í veg fyrir eða minnka neyslu á tóbaksvörum og óbeinar reykingar,
- e) „tóbaksíðnaður“: tóbaksframleiðendur, heildsala og innflytjendur tóbaksvara,
- f) „tóbaksvörur“: vörur, unnar að öllu leyti eða að hluta til úr tóbakslaufum sem hráefni, til að reykja, saga að sér, tyggja eða taka í nefið,

States Parties to that Convention shall take appropriate measures to eliminate discrimination against women in the field of health care,

Recalling further that the Convention on the Rights of the Child, adopted by the United Nations General Assembly on 20 November 1989, provides that States Parties to that Convention recognize the right of the child to the enjoyment of the highest attainable standard of health,

Have agreed, as follows:

PART I: INTRODUCTION

Article 1

Use of terms

For the purposes of this Convention:

- (a) “illicit trade” means any practice or conduct prohibited by law and which relates to production, shipment, receipt, possession, distribution, sale or purchase including any practice or conduct intended to facilitate such activity;
- (b) “regional economic integration organization” means an organization that is composed of several sovereign states, and to which its Member States have transferred competence over a range of matters, including the authority to make decisions binding on its Member States in respect of those matters¹;
- (c) “tobacco advertising and promotion” means any form of commercial communication, recommendation or action with the aim, effect or likely effect of promoting a tobacco product or tobacco use either directly or indirectly;
- (d) “tobacco control” means a range of supply, demand and harm reduction strategies that aim to improve the health of a population by eliminating or reducing their consumption of tobacco products and exposure to tobacco smoke;
- (e) “tobacco industry” means tobacco manufacturers, wholesale distributors and importers of tobacco products;
- (f) “tobacco products” means products entirely or partly made of the leaf tobacco as raw material which are manufactured to be used for smoking, sucking, chewing or snuffing;

¹ Þar sem við á vísar „innlendur“ einnig til svæðisstofnana um efnahagssamvinnu.

¹ Where appropriate, national will refer equally to regional economic integration organizations.

g) „kostun tobaksíðnaðarins“: hvers konar framlag til viðburða, starfsemi eða einstaklinga sem hefur það markmið, þau áhrif eða líklegu áhrif að kynna tobaksvöru eða tobaksnotkun, með beinum eða óbeinum hætti.

2. gr.

Tengsl milli þessa samnings og annarra samninga og löggjörninga.

1. Aðilar eru hvattir til að koma í framkvæmd ráðstöfunum, sem ganga lengra en krafist er í þessum samningi og bókunum við hann, til þess að vernda betur heilbrigði manna og ekkert í þessum gæmingum kemur í veg fyrir að aðili geti gert ríkari kröfur sem samrýmast ákvæðum þeirra og eru í samræmi við þjóðarétt.
2. Ákvæði samningsins og bókana við hann skulu í engu hafa áhrif á rétt aðila til að gera tvíhliða eða marghliða samninga, þ.m.t. samningar sem ná til svæða eða undirsvæða, um málefni er varða eða koma til viðbótar samningnum og bókunum við hann, að því tilskildu að samningarnir samrýmist skuldbindingum þeirra samkvæmt samningnum og bókunum við hann. Hlutaðeigandi aðilar skulu tilkynna slíka samninga til þings aðila fyrir milligöngu skrifstofunnar.

II. HLUTI: MARKMIÐ, MEGINREGLUR OG ALMENNAR SKULDBINDINGAR

3. gr.

Markmið.

Markmiðið með þessum samningi og bókunum við hann er að vernda núlifandi og komandi kynslóðir fyrir þeim skelfilegu afleiðingum sem tobaksnotkun og óbeinar reykingar geta haft í heilsufarslegu, félagslegu, umhverfistengdu og efnahagslegu tilliti, með því að setja fram ramma fyrir ráðstafanir í tobaksvörnum sem aðilar skulu koma í framkvæmd á innlendum, svæðisbundnum og alþjóðlegum vettvangi í því skyni að draga stöðugt og verulega úr fjölda þeirra sem nota tobak og verða fyrir óbeinum reykingum.

4. gr.

Meginreglur.

Aðilar skulu m.a. fylgja eftirfarandi meginreglum til þess að ná fram markmiðum þessa samnings og bókana við hann og koma ákvæðum hans í framkvæmd:

(g) “tobacco sponsorship” means any form of contribution to any event, activity or individual with the aim, effect or likely effect of promoting a tobacco product or tobacco use either directly or indirectly.

Article 2

Relationship between this Convention and other agreements and legal instruments

1. In order to better protect human health, Parties are encouraged to implement measures beyond those required by this Convention and its protocols, and nothing in these instruments shall prevent a Party from imposing stricter requirements that are consistent with their provisions and are in accordance with international law.
2. The provisions of the Convention and its protocols shall in no way affect the right of Parties to enter into bilateral or multilateral agreements, including regional or subregional agreements, on issues relevant or additional to the Convention and its protocols, provided that such agreements are compatible with their obligations under the Convention and its protocols. The Parties concerned shall communicate such agreements to the Conference of the Parties through the Secretariat.

PART II: OBJECTIVE, GUIDING PRINCIPLES AND GENERAL OBLIGATIONS

Article 3

Objective

The objective of this Convention and its protocols is to protect present and future generations from the devastating health, social, environmental and economic consequences of tobacco consumption and exposure to tobacco smoke by providing a framework for tobacco control measures to be implemented by the Parties at the national, regional and international levels in order to reduce continually and substantially the prevalence of tobacco use and exposure to tobacco smoke.

Article 4

Guiding principles

To achieve the objective of this Convention and its protocols and to implement its provisions, the Parties shall be guided, inter alia, by the principles set out below:

1. Rétt er að upplýsa hvern mann um þær heilsufarslegu afleiðingar, tilhneigingu til fíknar og hættu á dauða, sem tóbaksneysla og óbeinar reykingar hafa í för með sér, og rétt er að íhuga að setja skilvirk lög, reglur eða stjórnsýsluákvæði eða gera aðrar ráðstafanir á viðeigandi stjórnsýslustigi til að vernda alla menn fyrir óbeinum reykingum.
 2. Nauðsynlegt er að fyrir hendi sé öflug pólitísk samstaða um að þróa og styðja, á innlendum, svæðisbundnum og alþjóðlegum vettvangi, heildstæðar ráðstafanir sem taka til fjölmargra málaflokka og samræma viðbrögð, þar sem tekið er tillit til þess:
 - a) að gera þarf ráðstafanir til að vernda alla menn fyrir tóbaksreyk,
 - b) að gera þarf ráðstafanir til að koma í veg fyrir að menn byrji að neyta tóbaks og vinna að því að menn hætti eða dragi úr neyslu tóbaks í hvaða formi sem er,
 - c) að gera þarf ráðstafanir til að stuðla að þátttöku einstaklinga úr hópi frumbyggja og samfélaga þeirra í þróun, framkvæmd og mati á tóbaksvarnaáætlunum sem svara þörfum þeirra og sjónarmiðum í félagslegu og menningarlegu tilliti, og
 - d) að gera þarf ráðstafanir til takast á við kynbundna áhættuþætti þegar stefna er mótuð í tóbaksvörnum.
 3. Mikilvægur hluti samningsins er alþjóðleg samvinna, einkum miðlun á tækni, þekkingu og í formi fjárhagsaðstoðar, svo og útvegun á viðeigandi sérfræðiþekkingu í því skyni að setja fram og framkvæma skilvirkar tóbaksvarnaáætlanir, þar sem tekið er tillit til menningar á hverjum stað, auk félagslegra, efnahagslegra, pólitískra og lagalegra þátta.
 4. Heildstæðar ráðstafanir, sem taka til fjölmargra málaflokka, og viðbrögð á innlendum, svæðisbundnum og alþjóðlegum vettvangi til að draga úr neyslu á öllum tóbaksvörnum eru afar mikilvæg til að koma, í samræmi við meginreglur um lýðheilsu, í veg fyrir sjúkdóma, ótímabæra fötlun og dauða af völdum tóbaksneyslu og óbeinna reykinga.
 5. Mál er tengjast bótaábyrgð, eins og hver aðili ákveður hana í lögsögu sinni, eru mikilvægur hluti heildstæðra tóbaksvarna.
 6. Rétt er að viðurkenna og taka með í reikninginn, í tengslum við innlendar áætlanir um sjálfbæra þróun, að tæknileg og fjárhagleg aðstoð er afar mikilvæg til að styðja við efna-
1. Every person should be informed of the health consequences, addictive nature and mortal threat posed by tobacco consumption and exposure to tobacco smoke and effective legislative, executive, administrative or other measures should be contemplated at the appropriate governmental level to protect all persons from exposure to tobacco smoke.
 2. Strong political commitment is necessary to develop and support, at the national, regional and international levels, comprehensive multisectoral measures and coordinated responses, taking into consideration:
 - (a) the need to take measures to protect all persons from exposure to tobacco smoke;
 - (b) the need to take measures to prevent the initiation, to promote and support cessation, and to decrease the consumption of tobacco products in any form;
 - (c) the need to take measures to promote the participation of indigenous individuals and communities in the development, implementation and evaluation of tobacco control programmes that are socially and culturally appropriate to their needs and perspectives; and
 - (d) the need to take measures to address gender-specific risks when developing tobacco control strategies.
 3. International cooperation, particularly transfer of technology, knowledge and financial assistance and provision of related expertise, to establish and implement effective tobacco control programmes, taking into consideration local culture, as well as social, economic, political and legal factors, is an important part of the Convention.
 4. Comprehensive multisectoral measures and responses to reduce consumption of all tobacco products at the national, regional and international levels are essential so as to prevent, in accordance with public health principles, the incidence of diseases, premature disability and mortality due to tobacco consumption and exposure to tobacco smoke.
 5. Issues relating to liability, as determined by each Party within its jurisdiction, are an important part of comprehensive tobacco control.
 6. The importance of technical and financial assistance to aid the economic transition of tobacco growers and workers whose livelihoods are seriously affected as a consequence

hagslega aðlögun tóbaksræktenda og verkamanna ef tóbaksvarnaáætlanir hafa mikil áhrif á lífsafkomu þeirra í þróunarlöndum og löndum með umbreytingarhagkerfi sem eru aðilar.

7. Áríðandi er að fá liðstyrk hins borgaralega samfélags við að ná markmiðum þessa samnings og bókana við hann.

5. gr.

Almennar skuldbindingar.

1. Hver aðili skal, í samræmi við þennan samning og þær bókanir við hann sem hann á aðild að, móta, koma í framkvæmd, uppfæra reglulega og endurskoða heildstæða, innlenda stefnumótun og áætlanagerð í tóbaksvarnamálum sem taka til fjölmargra málaflokka.
2. Í þessu skyni skal hver aðili, í samræmi við getu sína:
 - a) koma á fót eða styrkja og fjármagna samræmt, innlent kerfi eða landsmiðstöðvar tóbaksvarna, og
 - b) samþykkja og koma í framkvæmd skilvirkum lögum, reglum, stjórnsýsluákvæðum og/eða öðrum ráðstöfunum og vinna, í samvinnu við aðra aðila og eftir því sem við á, að undirbúningi viðeigandi stefnumála til að koma í veg fyrir og draga úr tóbaksneyslu, nikótíníkn og óbeinum reykingum.
3. Við undirbúning og framkvæmd stefnumála sinna á sviði lýðheilsu, er varða tóbaksvarnir, skulu aðilar gæta þess, í samræmi við landslög, að í þeim stefnumálum sé ekki að finna áhrif af viðskiptahagsmunum né öðrum hagsmunum tóbaksíðnaðarinnar.
4. Aðilar skulu starfa saman að mótun tillagna að ráðstöfunum, málsmæðferð og viðmiðunarreglum vegna framkvæmdar samningsins og þeirra bókana sem þeir eiga aðild að.
5. Aðilar skulu, eftir því sem við á, eiga samstarf við alþjóðlegar og svæðisbundnar milliríkjastofnanir og aðra aðila til að ná markmiðum samningsins og þeirra bókana sem þeir eiga aðild að.
6. Aðilar skulu, með því fjármagni og tilföngum sem þeir hafa til umráða, vinna saman í tvíhliða og marghliða fjármögnunarkerfum að því að afla fjár til skilvirkrar framkvæmdar samningsins.

of tobacco control programmes in developing country Parties, as well as Parties with economies in transition, should be recognized and addressed in the context of nationally developed strategies for sustainable development.

7. The participation of civil society is essential in achieving the objective of the Convention and its protocols.

Article 5

General obligations

1. Each Party shall develop, implement, periodically update and review comprehensive multisectoral national tobacco control strategies, plans and programmes in accordance with this Convention and the protocols to which it is a Party.
2. Towards this end, each Party shall, in accordance with its capabilities:
 - (a) establish or reinforce and finance a national coordinating mechanism or focal points for tobacco control; and
 - (b) adopt and implement effective legislative, executive, administrative and/or other measures and cooperate, as appropriate, with other Parties in developing appropriate policies for preventing and reducing tobacco consumption, nicotine addiction and exposure to tobacco smoke.
3. In setting and implementing their public health policies with respect to tobacco control, Parties shall act to protect these policies from commercial and other vested interests of the tobacco industry in accordance with national law.
4. The Parties shall cooperate in the formulation of proposed measures, procedures and guidelines for the implementation of the Convention and the protocols to which they are Parties.
5. The Parties shall cooperate, as appropriate, with competent international and regional intergovernmental organizations and other bodies to achieve the objectives of the Convention and the protocols to which they are Parties.
6. The Parties shall, within means and resources at their disposal, cooperate to raise financial resources for effective implementation of the Convention through bilateral and multilateral funding mechanisms.

III. HLUTI: RÁÐSTAFANIR TIL AÐ DRAGA ÚR EFTIRSPURN EFTIR TÓBAKI

6. gr.

Ráðstafanir í verðlags- og skattamálum til að draga úr eftirspurn eftir tóbaki.

1. Aðilar viðurkenna að ráðstafanir í verðlags- og skattamálum eru skilvirk og mikilvæg leið til að draga úr tóbaksneyslu ýmissa samfélagsþópna, einkum meðal ungmenna.
2. Með fyrirvara um rétt aðila, sem fullvalda ríkja, til að ákveða og marka stefnu sína í skattamálum skal hver aðili taka mið af eigin markmiðum í heilbrigðismálum varðandi tóbaksvarnir og samþykkja eða viðhalda, eftir því sem við á, ráðstöfunum sem geta falið í sér eftirfarandi:
 - a) að framfylgja stefnu um skattlagningu tóbaksvara og, þar sem við á, verðlagningu þeirra í því skyni að stuðla að markmiðum í heilbrigðismálum sem miða að því að draga úr tóbaksneyslu, og
 - b) að banna eða takmarka, eftir því sem við á, sölu og/eða innflutning ferðamanna á skatt- og tollfrjálsum tóbaksvörum.
3. Aðilar skulu, í samræmi við 21. gr., gera, í reglubundnum skýrslum sínum til þings aðila, grein fyrir hlutfalli skattaálaga á tóbaksvörur og þróun tóbaksneyslu.

7. gr.

Ráðstafanir, ótengdar verðlagningu, til að draga úr eftirspurn eftir tóbaki.

Aðilar viðurkenna að heildstæðar ráðstafanir, ótengdar verðlagningu, eru skilvirk og mikilvæg leið til að draga úr tóbaksneyslu. Hver aðili skal samþykkja og koma í framkvæmd skilvirkum lögum, reglum, stjórnsýsluákvæðum eða öðrum ráðstöfunum, sem nauðsynlegar teljast til að koma skuldbindingum hans skv. 8.-13. gr. í framkvæmd, og starfa, eftir því sem við á, með öðrum aðilum, annaðhvort beint eða fyrir milligöngu alþjóðastofnana, að því að koma þeim í framkvæmd. Þing aðila skal gera tillögu um viðeigandi viðmiðunarreglur varðandi framkvæmd ákvæða þessara greina.

8. gr.

Vernd gegn óbeinum reykingum.

1. Aðilar viðurkenna að vísindaleg gögn hafa

PART III: MEASURES RELATING TO THE REDUCTION OF DEMAND FOR TOBACCO

Article 6

Price and tax measures to reduce the demand for tobacco

1. The Parties recognize that price and tax measures are an effective and important means of reducing tobacco consumption by various segments of the population, in particular young persons.
2. Without prejudice to the sovereign right of the Parties to determine and establish their taxation policies, each Party should take account of its national health objectives concerning tobacco control and adopt or maintain, as appropriate, measures which may include:
 - (a) implementing tax policies and, where appropriate, price policies, on tobacco products so as to contribute to the health objectives aimed at reducing tobacco consumption; and
 - (b) prohibiting or restricting, as appropriate, sales to and/or importations by international travellers of tax- and duty-free tobacco products.
3. The Parties shall provide rates of taxation for tobacco products and trends in tobacco consumption in their periodic reports to the Conference of the Parties, in accordance with Article 21.

Article 7

Non-price measures to reduce the demand for tobacco

The Parties recognize that comprehensive non-price measures are an effective and important means of reducing tobacco consumption. Each Party shall adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures necessary to implement its obligations pursuant to Articles 8 to 13 and shall cooperate, as appropriate, with each other directly or through competent international bodies with a view to their implementation. The Conference of the Parties shall propose appropriate guidelines for the implementation of the provisions of these Articles.

Article 8

Protection from exposure to tobacco smoke

1. Parties recognize that scientific evidence has

með óyggjandi hætti staðfest að óbeinar reykingar valda dauða, sjúkdómum og fötlun.

2. Hver aðili skal samþykkja og koma í framkvæmd, á þeim svæðum sem innlend lögsaga nær til í skilningi landslaga, og stuðla ötullega, á öðrum sviðum lögsögu, að því að samþykkt verði og komið í framkvæmd skilvirkum lögum, reglum, stjórnsýsluákvæðum og/eða öðrum ráðstöfunum sem mæla fyrir um vernd gegn óbeinum reykingum á vinnustöðum innanhúss, í almenningssfarartækjum, á stöðum innanhúss fyrir almenning og, eftir því sem við á, á öðrum stöðum fyrir almenning.

9. gr.

Eftirlit með innihaldsefnum tóbaksvara.

Þing aðila skal, í samráði við þar til bærar alþjóðastofnanir, gera tillögu um viðmiðunarreglur um prófanir og mælingar á innihalds- og losunarefnum tóbaksvara, svo og eftirlit með þessum innihalds- og losunarefnum. Hver aðili skal, þar sem lögbær innlend yfirvöld samþykkja slíkt, samþykkja og koma í framkvæmd skilvirkum lögum, reglum, stjórnsýsluákvæðum og/eða öðrum ráðstöfunum sem varða slíkar prófanir og mælingar og slíkt eftirlit.

10. gr.

Skipulag upplýsingagjafar um tóbaksvörur.

Hver aðili skal samþykkja og koma í framkvæmd, í samræmi við landslög, skilvirkum lögum, reglum, stjórnsýsluákvæðum eða öðrum ráðstöfunum sem skylda framleiðendur og innflytjendur tóbaksvara til þess að veita stjórnvöldum upplýsingar um innihalds- og losunarefni tóbaksvara. Hver aðili skal enn fremur samþykkja og grípa til skilvirkra ráðstafana til að birta almenningi upplýsingar um eiturefni í tóbaksvörum og þau losunarefni sem þær kunna að gefa frá sér.

11. gr.

Pökkun og merkingar á tóbaksvörum.

1. Hver aðili skal, innan þriggja ára frá því að þessi samningur tekur gildi gagnvart honum, samþykkja og grípa til, í samræmi við landslög sín, skilvirkra ráðstafana sem tryggja að:
 - a) pökkun og merking tóbaksvara verði ekki til þess að kynna tóbaksvöru með röngum, villandi eða sviksamlegum hætti eða með því að gefa ranglega í skyn að

unequivocally established that exposure to tobacco smoke causes death, disease and disability.

2. Each Party shall adopt and implement in areas of existing national jurisdiction as determined by national law and actively promote at other jurisdictional levels the adoption and implementation of effective legislative, executive, administrative and/or other measures, providing for protection from exposure to tobacco smoke in indoor workplaces, public transport, indoor public places and, as appropriate, other public places.

Article 9

Regulation of the contents of tobacco products

The Conference of the Parties, in consultation with competent international bodies, shall propose guidelines for testing and measuring the contents and emissions of tobacco products, and for the regulation of these contents and emissions. Each Party shall, where approved by competent national authorities, adopt and implement effective legislative, executive and administrative or other measures for such testing and measuring, and for such regulation.

Article 10

Regulation of tobacco product disclosures

Each Party shall, in accordance with its national law, adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures requiring manufacturers and importers of tobacco products to disclose to governmental authorities information about the contents and emissions of tobacco products. Each Party shall further adopt and implement effective measures for public disclosure of information about the toxic constituents of the tobacco products and the emissions that they may produce.

Article 11

Packaging and labelling of tobacco products

1. Each Party shall, within a period of three years after entry into force of this Convention for that Party, adopt and implement, in accordance with its national law, effective measures to ensure that:
 - (a) tobacco product packaging and labelling do not promote a tobacco product by any means that are false, misleading, deceptive or likely to create an erroneous

eiginleikar hennar, heilsufarsleg áhrif, hættur eða losunarefni séu önnur en þau eru, þ.m.t. í tengslum við hugtök, lýsingu, vörumerki, skýringamyndir eða önnur tákn sem gefa, beint eða óbeint, ranglega í skyn að tiltekin tóbaksvara valdi minni skaða en aðrar tóbaksvörur. Hér getur verið um að ræða hugtök á borð við „lítil tjara“, „léttar“, „mjög léttar“ eða „mildar“, og

- b) á hverjum einingarpakka og pakkingu tóbaksvara og á öllum ytri umbúðum og merkingum þeirra séu einnig viðvaranir sem lýsa skaðlegum áhrifum tóbaksnotkunar og jafnvel annar viðeigandi texti. Þessar viðvaranir og textar:

- i) skulu vera viðurkennd af lögbæru innlendu yfirvaldi,
- ii) skulu notuð til skiptis,
- iii) skulu vera með stóru og skýru lettri, augsýnileg og læsileg,
- iv) ættu að þekja a.m.k. helming af stærstu sýnilegu flötunum og skulu aldrei ná yfir minna en 30% af þeim,

- v) geta verið eða falið í sér myndir eða skýringarmyndir.

2. Á hverjum einingarpakka og pakkingu tóbaksvara og á öllum ytri pakkingum og merkingum slíkra vara skulu, auk viðvarana sem tilgreindar eru í b-lið 1. mgr. þessarar greinar, vera upplýsingar um viðeigandi innihalds- og losunarefni tóbaksvörunnar eins og innlend yfirvöld skilgreina þau.
3. Hver aðili skal krefjast þess að viðvaranir og aðrar textaupplýsingar, sem eru tilgreindar í b-lið 1. mgr. og 2. mgr. þessarar greinar, séu birtar á hverjum einingarpakka og pakkingu tóbaksvara og á öllum ytri pakkingum og merkingum slíkra vara á aðaltungumáli hans, einu eða fleirum.
4. Í þessari grein merkir hugtakið „ytri pakkingar og merking“, í tengslum við tóbaksvörur, hvers konar pakkingar og merkingar sem eru notaðar við smásölu vörunnar.

12. gr.

Fræðsla, miðlun, hjálfun og vitund almennings.

Hver aðili skal ýta undir og auka vitund almennings um þau málefni er snerta tóbaksvarnir og nota til þess öll tiltæk miðlunartæki

impression about its characteristics, health effects, hazards or emissions, including any term, descriptor, trademark, figurative or any other sign that directly or indirectly creates the false impression that a particular tobacco product is less harmful than other tobacco products. These may include terms such as “low tar”, “light”, “ultra-light”, or “mild”; and

- (b) each unit packet and package of tobacco products and any outside packaging and labelling of such products also carry health warnings describing the harmful effects of tobacco use, and may include other appropriate messages. These warnings and messages:

- (i) shall be approved by the competent national authority,
- (ii) shall be rotating,
- (iii) shall be large, clear, visible and legible,
- (iv) should be 50% or more of the principal display areas but shall be no less than 30% of the principal display areas,
- (v) may be in the form of or include pictures or pictograms.

2. Each unit packet and package of tobacco products and any outside packaging and labelling of such products shall, in addition to the warnings specified in paragraph 1(b) of this Article, contain information on relevant constituents and emissions of tobacco products as defined by national authorities.
3. Each Party shall require that the warnings and other textual information specified in paragraphs 1(b) and paragraph 2 of this Article will appear on each unit packet and package of tobacco products and any outside packaging and labelling of such products in its principal language or languages.
4. For the purposes of this Article, the term “outside packaging and labelling” in relation to tobacco products applies to any packaging and labelling used in the retail sale of the product.

Article 12

Education, communication, training and public awareness

Each Party shall promote and strengthen public awareness of tobacco control issues, using all available communication tools, as appropriate.

eftir því sem við á. Hver aðili skal í þessu skyni samþykkja og koma í framkvæmd skilvirkum lögum, reglum, stjórnsýsluákvæðum eða öðrum ráðstöfunum til að auka og efla:

- a) víðtækan aðgang að skilvirkum og heildstæðum fræðsluáætlunum og áætlunum sem miða að því að efla vitund almennings um heilsufarslega áhættu, m.a. um ávanabindandi eiginleika tobaksneyslu og óbeinar reykingar,
- b) vitund almennings um heilsufarslega áhættu af tobaksneyslu og óbeinum reykingum og um kosti þess að láta af tobaksnotkun og lifa án tobaks eins og tilgreint er í 2. mgr. 14. gr.,
- c) aðgang almennings, í samræmi við landslög, að margs konar upplýsingum um tobaksíðnaðinn, eftir því sem máli skiptir fyrir markmið þessa samnings,
- d) skilvirkar og viðeigandi þjálfunaráætlanir og áætlanir sem miða að auknum skilningi á og vitund um gildi tobaksvarna og er beint að þeim sem starfa við heilbrigðisþjónustu, samfélagsþjónustu, félagsþjónustu, fjölmiðlun, að menntamálum, við ákvarðanatöku og við stjórnun og að öðrum þeim sem málið varðar,
- e) vitund og þátttöku opinberra og einkarekinna stofnana og frjálsra félagasamtaka, sem tengjast ekki tobaksíðnaðinum, í því að móta og framkvæma áætlanir og stefnu í tobaksvörnum sem taka til fjölmargra málaflokka, og
- f) vitund almennings um og aðgengi að upplýsingum um neikvæðar afleiðingar tobaksframleiðslu og tobaksneyslu á heilsufar, efna- og umhverfi.

13. gr.

Auglýsingar, kynningar og kostun tobaksíðnaðarins.

1. Aðilar gera sér grein fyrir því að algert bann við auglýsingum, kynningum og kostun myndi draga úr neyslu tobaksvara.
2. Hver aðili skal, í samræmi við stjórnarskrá sína eða stjórnskipunarreglur, leggja algert bann við hvers konar auglýsingum, kynningum og kostun tobaksíðnaðarins. Þetta skal einnig fela í sér algert bann við auglýsingum, kynningum og kostun yfir landamæri frá yfirráðasvæði aðilans, með fyrirvara um það lagaumhverfi og þá tækni sem hann býr við. Hver aðili skal, að því er þetta varðar og innan fimm ára frá því að þessi samningur öðlast gildi gagnvart honum, setja viðeigandi

Towards this end, each Party shall adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures to promote:

- (a) broad access to effective and comprehensive educational and public awareness programmes on the health risks including the addictive characteristics of tobacco consumption and exposure to tobacco smoke;
- (b) public awareness about the health risks of tobacco consumption and exposure to tobacco smoke, and about the benefits of the cessation of tobacco use and tobacco-free lifestyles as specified in Article 14.2;
- (c) public access, in accordance with national law, to a wide range of information on the tobacco industry as relevant to the objective of this Convention;
- (d) effective and appropriate training or sensitization and awareness programmes on tobacco control addressed to persons such as health workers, community workers, social workers, media professionals, educators, decision-makers, administrators and other concerned persons;
- (e) awareness and participation of public and private agencies and nongovernmental organizations not affiliated with the tobacco industry in developing and implementing intersectoral programmes and strategies for tobacco control; and
- (f) public awareness of and access to information regarding the adverse health, economic, and environmental consequences of tobacco production and consumption.

Article 13

Tobacco advertising, promotion and sponsorship

1. Parties recognize that a comprehensive ban on advertising, promotion and sponsorship would reduce the consumption of tobacco products.
2. Each Party shall, in accordance with its constitution or constitutional principles, undertake a comprehensive ban of all tobacco advertising, promotion and sponsorship. This shall include, subject to the legal environment and technical means available to that Party, a comprehensive ban on crossborder advertising, promotion and sponsorship originating from its territory. In this respect, within the period of five years after entry into force of this Convention for that Party, each

lög, reglur, stjórnsýsluákvæði og/eða gera aðrar ráðstafanir og gefa skýrslu um það í samræmi við 21. gr.

3. Aðili, sem er þannig bundinn af stjórnarskrá sinni eða stjórnskipunarreglum að honum er ekki fært að ákveða algert bann, skal beita takmörkunum gagnvart hvers konar auglýsingum, kynningum og kostun tóbaksiðnaðarins. Meðal annars er átt við takmarkanir á eða algert bann við auglýsingum, kynningum og kostun sem hafa áhrif yfir landamæri frá yfirráðasvæði aðilans, með fyrirvara um það lagaumhverfi og þá tækni sem hann býr við. Hver aðili skal í þessu skyni setja viðeigandi lög, reglur, stjórnsýsluákvæði og/eða gera aðrar ráðstafanir og gefa skýrslu um það í samræmi við 21. gr.
4. Hver aðili skal að lágmarki, og í samræmi við stjórnarskrá sína eða stjórnskipunarreglur:
 - a) banna hvers konar auglýsingar, kynningar og kostun tóbaksiðnaðarins sem felast í því að kynna tóbaksvörur með röngum, villandi eða sviksamlegum hætti eða þannig að gefið sé ranglega í skyn að eiginleikar, heilsufarsleg áhrif, heilsuvæði eða losunarefni séu önnur en þau eru,
 - b) gera þá kröfu að auglýsingum og, eftir því sem við á, kynningum og kostun tóbaksiðnaðarins fylgi viðvaranir eða skilaboð varðandi heilsu eða annað,
 - c) setja skorður við því að almenningur fái beina eða óbeina hvatningu til að kaupa tóbaksvörur,
 - d) ef ekki liggur fyrir algert bann, gera þá kröfu að tóbaksiðnaðurinn veiti viðeigandi stjórnvöldum upplýsingar um kostnað við þær auglýsingar, kynningar og kostun sem ekki hefur enn verið lagt bann við. Þeim stjórnvöldum er heimilt að birta þessar upplýsingar opinberlega, með fyrirvara um landslög, og á þingi aðila skv. 21. gr.,
 - e) setja algert bann við eða, ef aðili er ekki í þeirri aðstöðu að geta sett algert bann vegna stjórnarskrár eða stjórnskipunarreglna sinna, takmarka auglýsingar, kynningar og kostun tóbaksiðnaðarins í hljóðvarpi, sjónvarpi, prentmiðlum og, eftir því sem við á, öðrum miðlum, t.d. á Netinu, innan fimm ára, og
 - f) banna eða, ef aðili er ekki í þeirri aðstöðu að

Party shall undertake appropriate legislative, executive, administrative and/or other measures and report accordingly in conformity with Article 21.

3. A Party that is not in a position to undertake a comprehensive ban due to its constitution or constitutional principles shall apply restrictions on all tobacco advertising, promotion and sponsorship. This shall include, subject to the legal environment and technical means available to that Party, restrictions or a comprehensive ban on advertising, promotion and sponsorship originating from its territory with cross-border effects. In this respect, each Party shall undertake appropriate legislative, executive, administrative and/or other measures and report accordingly in conformity with Article 21.
4. As a minimum, and in accordance with its constitution or constitutional principles, each Party shall:
 - (a) prohibit all forms of tobacco advertising, promotion and sponsorship that promote a tobacco product by any means that are false, misleading or deceptive or likely to create an erroneous impression about its characteristics, health effects, hazards or emissions;
 - (b) require that health or other appropriate warnings or messages accompany all tobacco advertising and, as appropriate, promotion and sponsorship;
 - (c) restrict the use of direct or indirect incentives that encourage the purchase of tobacco products by the public;
 - (d) require, if it does not have a comprehensive ban, the disclosure to relevant governmental authorities of expenditures by the tobacco industry on advertising, promotion and sponsorship not yet prohibited. Those authorities may decide to make those figures available, subject to national law, to the public and to the Conference of the Parties, pursuant to Article 21;
 - (e) undertake a comprehensive ban or, in the case of a Party that is not in a position to undertake a comprehensive ban due to its constitution or constitutional principles, restrict tobacco advertising, promotion and sponsorship on radio, television, print media and, as appropriate, other media, such as the internet, within a period of five years; and
 - (f) prohibit, or in the case of a Party that is not

geta sett algert bann vegna stjórnarskrár eða stjórnskipunarreglna sinna, takmarka kostun tóbaksíðnaðarins á alþjóðlegum viðburðum, starfsemi og/eða þátttakendum í þeim.

5. Aðilar eru hvattir til að setja ákvæði sem ganga lengra en skuldbindingar samkvæmt 4. mgr.
6. Aðilar skulu starfa saman að því að þróa tækni og aðrar nauðsynlegar aðferðir til að vinna að því að unnt sé að koma í veg fyrir auglýsingar yfir landamæri.
7. Aðilar, sem hafa lagt bann við auglýsingum, kynningum og kostun tóbaksíðnaðarins í tiltekinni mynd, hafa rétt fullvalda ríkis til að leggja bann við því að auglýsingar, kynningar og kostun tóbaksíðnaðarins í þeirri mynd komi inn á yfirráðasvæði þeirra yfir landamæri og geta lagt við því sömu viðurlög og í tilviki innlendra auglýsinga, kynninga og kostunar sem upprunnar eru á yfirráðasvæði þeirra í samræmi við landslög. Þessi málsgrein felur hvorki í sér stuðning né samþykki við nein tiltekin viðurlög.
8. Aðilar skulu huga að því að semja bókun um viðeigandi ráðstafanir, sem kalla á alþjóðlega samvinnu, um algert bann við auglýsingum, kynningum og kostun yfir landamæri.

14. gr.

Ráðstafanir gegn tóbaksfíkn til að stöðva tóbaksneyslu og draga úr eftirspurn.

1. Hver aðili skal móta og miðla viðeigandi heildstæðum og samþættum viðmiðunarreglum sem byggjast á vísindarannsóknunum og bestu framkvæmd að teknu tilliti til aðstæðna og forgangsmála innanlands og gera skilvirkar ráðstafanir til að stuðla að því að menn hætti tóbaksneyslu og boðin sé fullnægjandi meðferð við tóbaksfíkn.
2. Í þessu skyni skal hver aðili leitast við að:
 - a) móta og hrinda í framkvæmd skilvirkum áætlunum, sem miða að því að tóbaksnotkun sé hætt á stöðum á borð við menntastofnanir, heilsugæslustöðvar, vinnustaði og þar sem íþróttir eru stundaðar,
 - b) setja greiningu og meðferð við tóbaksfíkn og ráðgjöf fyrir þá, sem vilja hætta að nota tóbak, inn í innlendar áætlanir og stefnumótun á sviði heilbrigðis- og

in a position to prohibit due to its constitution or constitutional principles restrict, tobacco sponsorship of international events, activities and/or participants therein.

5. Parties are encouraged to implement measures beyond the obligations set out in paragraph 4.
6. Parties shall cooperate in the development of technologies and other means necessary to facilitate the elimination of cross-border advertising.
7. Parties which have a ban on certain forms of tobacco advertising, promotion and sponsorship have the sovereign right to ban those forms of cross-border tobacco advertising, promotion and sponsorship entering their territory and to impose equal penalties as those applicable to domestic advertising, promotion and sponsorship originating from their territory in accordance with their national law. This paragraph does not endorse or approve of any particular penalty.
8. Parties shall consider the elaboration of a protocol setting out appropriate measures that require international collaboration for a comprehensive ban on cross-border advertising, promotion and sponsorship.

Article 14

Demand reduction measures concerning tobacco dependence and cessation

1. Each Party shall develop and disseminate appropriate, comprehensive and integrated guidelines based on scientific evidence and best practices, taking into account national circumstances and priorities, and shall take effective measures to promote cessation of tobacco use and adequate treatment for tobacco dependence.
2. Towards this end, each Party shall endeavour to:
 - (a) design and implement effective programmes aimed at promoting the cessation of tobacco use, in such locations as educational institutions, health care facilities, workplaces and sporting environments;
 - (b) include diagnosis and treatment of tobacco dependence and counselling services on cessation of tobacco use in national health and education programmes, plans

fræðslumála, með þátttöku heilbrigðisstarfsmanna og þeirra sem starfa við samfélagsþjónustu og félagsþjónustu, eftir því sem við á,

- c) stofna til áætlana á heilsugæslustöðvum og endurhæfingarmiðstöðvum um að greina tóbaksfíkn, gefa ráð við henni, koma í veg fyrir hana og meðhöndla hana, og
- d) vinna með öðrum aðilum að því að auðvelda aðgengi að meðferð við tóbaksfíkn á viðráðanlegu verði, þ.m.t. lyfjavörur skv. 22. gr. Slíkar vörur og innihaldsefni þeirra geta m.a. verið lyf, vörur til lyfjagjafar og sjúkdómsgreiningar þegar við á.

and strategies, with the participation of health workers, community workers and social workers as appropriate;

- (c) establish in health care facilities and rehabilitation centres programmes for diagnosing, counselling, preventing and treating tobacco dependence; and
- (d) collaborate with other Parties to facilitate accessibility and affordability for treatment of tobacco dependence including pharmaceutical products pursuant to Article 22. Such products and their constituents may include medicines, products used to administer medicines and diagnostics when appropriate.

IV. HLUTI: RÁÐSTAFANIR TIL AÐ DRAGA ÚR FRAMBOÐI Á TÓBAKI

PART IV: MEASURES RELATING TO THE REDUCTION OF THE SUPPLY OF TOBACCO

15. gr.

Ólögleg viðskipti með tóbaksvörur.

1. Aðilar gera sér grein fyrir því að grundvallarþáttur í tóbaksvörnum er að koma í veg fyrir hvers konar ólögleg viðskipti með tóbaksvörur, þ.m.t. smygl, ólögleg framleiðsla og eftirlíkingar, sem og mótun og framkvæmd viðeigandi landslaga, auk samninga sem taka til undirsvæða, svæða og heimsins alls.
2. Hver aðili skal samþykkja og koma í framkvæmd skilvirkum lögum, reglum og stjórnsýsluákvæðum eða öðrum ráðstöfunum til að tryggja að hver einingarpakki og pakkning tóbaksvara og ytri umbúðir þeirra séu merktar þannig að aðilar geti ákvarðað uppruna þeirra, og í samræmi við landslög og viðeigandi tvíhliða eða marghliða samninga, ákvarðað flutningsleið og vaktað, skráð og stjórnað flutningi tóbaksvara og stöðu þeirra að lögum. Að auki skal hver aðili:
 - a) krefjast þess að á einingarpökkum og pakkningum tóbaksvara til smásölu og heildsölu á innanlandsmarkaði sé merkingin „Sala einungis heimiluð í (setjið inn heiti lands, landshluta, landsvæðis eða sambandsríkis)“ eða aðrar skilvirkar merkingar sem gefa til kynna endanlegan

Article 15

Illicit trade in tobacco products

1. The Parties recognize that the elimination of all forms of illicit trade in tobacco products, including smuggling, illicit manufacturing and counterfeiting, and the development and implementation of related national law, in addition to subregional, regional and global agreements, are essential components of tobacco control.
2. Each Party shall adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures to ensure that all unit packets and packages of tobacco products and any outside packaging of such products are marked to assist Parties in determining the origin of tobacco products, and in accordance with national law and relevant bilateral or multilateral agreements, assist Parties in determining the point of diversion and monitor, document and control the movement of tobacco products and their legal status. In addition, each Party shall:
 - (a) require that unit packets and packages of tobacco products for retail and wholesale use that are sold on its domestic market carry the statement: “Sales only allowed in (insert name of the country, subnational, regional or federal unit)” or carry any other effective marking indicating the

ákvörðunarstað eða gætu aðstoðað yfirvöld við að skera úr um hvort varan sé löglega til sölu á innanlandsmarkaði, og

- b) huga að því, eftir því sem við á, að þróa hentugt fyrirkomulag við að fylgjast með og hafa uppi á vörum í því skyni að styrkja dreifingarkerfið enn frekar og greiða fyrir rannsókn á ólöglegum viðskiptum.
3. Hver aðili skal krefjast þess að upplýsingar á pakkingum eða merkingar sem tilgreindar eru í 2. mgr. þessarar greinar skulu vera læsilegar og/eða birtast á aðaltungumáli eða -málum aðilans.
4. Með það að markmiði að koma í veg fyrir ólögleg viðskipti með tóbaksvörur skal hver aðili:
 - a) vakta og safna gögnum um viðskipti með tóbaksvörur yfir landamæri, þ.m.t. ólögleg viðskipti, og skiptast á upplýsingum við tolla- og skattayfirvöld og önnur yfirvöld, eftir því sem við á, í samræmi við landslög og viðeigandi tvíhliða eða marghliða samninga,
 - b) setja eða styrkja löggjöf með viðeigandi viðurlögum við og úrræðum gegn ólöglegum viðskiptum með tóbaksvörur, þ.m.t. eftirlíkingar og smyglaðir vindlingar,
 - c) gera viðeigandi ráðstafanir til að tryggja að öllum búnaði til framleiðslu, eftirlíkingum og smygluðum vindlingum og öðrum tóbaksvörum, sem hafa verið gerð upptæk, sé eytt með umhverfisvænum aðferðum þar sem því verður við komið eða fargað í samræmi við landslög,
 - d) samþykkja og beita ráðstöfunum til að vakta, sannreyna og stjórna geymslu og dreifingu á tollfrjálsum tóbaksvörum í vöruskemmum eða flutningi í lögsögu sinni, og
 - e) samþykkja ráðstafanir, eftir því sem við á, sem heimila að afrakstur af ólöglegum viðskiptum með tóbaksvörur sé gerður upptækur.
5. Upplýsingar, sem aflað er samkvæmt a- og d-lið 4. mgr. þessarar greinar, skulu aðilar leggja fram, eftir því sem við á, í heild í reglubundnum skýrslum sínum til þings aðila í samræmi við 21. gr.

6. Aðilar skulu, eftir því sem við á og í samræmi

final destination or which would assist authorities in determining whether the product is legally for sale on the domestic market; and

- (b) consider, as appropriate, developing a practical tracking and tracing regime that would further secure the distribution system and assist in the investigation of illicit trade.
3. Each Party shall require that the packaging information or marking specified in paragraph 2 of this Article shall be presented in legible form and/or appear in its principal language or languages.
4. With a view to eliminating illicit trade in tobacco products, each Party shall:
 - (a) monitor and collect data on cross-border trade in tobacco products, including illicit trade, and exchange information among customs, tax and other authorities, as appropriate, and in accordance with national law and relevant applicable bilateral or multilateral agreements;
 - (b) enact or strengthen legislation, with appropriate penalties and remedies, against illicit trade in tobacco products, including counterfeit and contraband cigarettes;
 - (c) take appropriate steps to ensure that all confiscated manufacturing equipment, counterfeit and contraband cigarettes and other tobacco products are destroyed, using environmentally friendly methods where feasible, or disposed of in accordance with national law;
 - (d) adopt and implement measures to monitor, document and control the storage and distribution of tobacco products held or moving under suspension of taxes or duties within its jurisdiction; and
 - (e) adopt measures as appropriate to enable the confiscation of proceeds derived from the illicit trade in tobacco products.
5. Information collected pursuant to subparagraphs 4(a) and 4(d) of this Article shall, as appropriate, be provided in aggregate form by the Parties in their periodic reports to the Conference of the Parties, in accordance with Article 21.

6. The Parties shall, as appropriate and in accor-

við landslög, hvetja til samvinnu milli stofnana innanlands, sem og við svæðisbundnar og alþjóðlegar milliríkjastofnanir um rannsóknir, lögsókn og dómsmeðferð með það fyrir augum að koma í veg fyrir ólögleg viðskipti með tóbaksvörur. Sérstök áhersla skal lögð á samvinnu á vettvangi svæða og undirsvæða til að berjast gegn ólöglegum viðskiptum með tóbaksvörur.

7. Hver aðili skal leitast við að samþykkja og beita frekari ráðstöfunum, þ.m.t. leyfisveitingar, eftir því sem við á, til að hafa eftirlit með eða stjórna framleiðslu og dreifingu á tóbaksvörum með það að markmiði að koma í veg fyrir ólögleg viðskipti.

16. gr.

Sala til ólöggráða barna og úr þeirra hendi.

1. Hver aðili skal samþykkja og koma í framkvæmd skilvirkum lögum, reglum og stjórnsýsluákvæðum eða öðrum ráðstöfunum á viðeigandi stjórnsýslustigi í því skyni að banna sölu á tóbaksvörum til þeirra sem ekki hafa náð tilskildum aldri að landslögum eða eru yngri en 18 ára. Þessar ráðstafanir geta falist í því:
 - a) að krefjast þess að allir seljendur tóbaksvara setji fram skýra og áberandi tilkynningu inni á sölustað um bann við tóbaks sölu til þeirra sem hafa ekki náð tilskildum aldri og, leiki vafi á aldri, geri kröfu um að sérhver kaupandi tóbaks sanni með viðeigandi hætti að hann hafi náð lögaldri,
 - b) að banna að selja tóbaksvörur með einhverjum þeim hætti að kaupendur hafi beinan aðgang að þeim, svo sem í hillum verslana,
 - c) að banna framleiðslu og sölu á sætindum, nasli, leikföngum eða öðrum hlutum sem hafa á sér yfirbragð tóbaksvara og höfða til þeirra sem eru undir lögaldri,
 - d) að tryggja að tóbakssjálfsalar sem falla undir lögsögu hans séu ekki aðgengilegir ólöggráða börnum eða stuðli að sölu tóbaksvara til þeirra.
2. Hver aðili skal banna eða stuðla að banni á dreifingu ókeypis tóbaksvara til almennings og einkum þeirra sem eru undir lögaldri.
3. Hver aðili skal leitast við að banna sölu á vindlingum í stykkjatali eða litlum pökkum sem gera verð slíkra vara viðráðanlegra fyrir þá sem eru undir lögaldri.
4. Aðilar viðurkenna að til þess að auka skil-

dance with national law, promote cooperation between national agencies, as well as relevant regional and international intergovernmental organizations as it relates to investigations, prosecutions and proceedings, with a view to eliminating illicit trade in tobacco products. Special emphasis shall be placed on cooperation at regional and subregional levels to combat illicit trade of tobacco products.

7. Each Party shall endeavour to adopt and implement further measures including licensing, where appropriate, to control or regulate the production and distribution of tobacco products in order to prevent illicit trade.

Article 16

Sales to and by minors

1. Each Party shall adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures at the appropriate government level to prohibit the sales of tobacco products to persons under the age set by domestic law, national law or eighteen. These measures may include:
 - (a) requiring that all sellers of tobacco products place a clear and prominent indicator inside their point of sale about the prohibition of tobacco sales to minors and, in case of doubt, request that each tobacco purchaser provide appropriate evidence of having reached full legal age;
 - (b) banning the sale of tobacco products in any manner by which they are directly accessible, such as store shelves;
 - (c) prohibiting the manufacture and sale of sweets, snacks, toys or any other objects in the form of tobacco products which appeal to minors; and
 - (d) ensuring that tobacco vending machines under its jurisdiction are not accessible to minors and do not promote the sale of tobacco products to minors.
2. Each Party shall prohibit or promote the prohibition of the distribution of free tobacco products to the public and especially minors.
3. Each Party shall endeavour to prohibit the sale of cigarettes individually or in small packets which increase the affordability of such products to minors.
4. The Parties recognize that in order to

virgni ráðstafana til að koma í veg fyrir sölu tóbaks til þeirra sem eru undir lögaldri ætti, eftir því sem við á, að beita þeim, ásamt öðrum ráðstöfunum, samkvæmt þessum samningi.

5. Aðila er heimilt, við undirritun, fullgildingu, samþykki, staðfestingu eða aðild að samningnum eða hvenær sem er eftir það, að gefa til kynna, með bindandi skriflegri yfirlýsingu, að hann skuldbindi sig til að leyfa ekki uppsetningu tóbakssjálfsala í lögsögu sinni eða, ef við á, til að setja algert bann við slíkum sjálfsölum. Vörsluaðilinn skal dreifa yfirlýsingunni, sem er gefin samkvæmt þessari grein, til allra aðila að samningnum.
6. Hver aðili skal samþykkja og koma í framkvæmd skilvirkum lögum, reglum, stjórnsýsluákvæðum eða öðrum ráðstöfunum, þ.m.t. viðurlög gegn seljendum og dreifingaradílum, til þess að tryggja að þeir uppfylli þær skuldbindingar er um getur í 1.-5. mgr. þessarar greinar.
7. Hver aðili ætti, eftir því sem við á, að samþykkja og koma í framkvæmd skilvirkum lögum, reglum, stjórnsýsluákvæðum eða öðrum ráðstöfunum í því skyni að þeim, sem eru undir tilskildum aldri að landslögum eða yngri en 18 ára, verði bannað að selja tóbaksvörur.

17. gr.

Stuðningur við aðra fjárhagslega hagkvæma starfsemi.

Aðilar skulu í samvinnu hver við annan og þar til bærar alþjóðlegar og svæðisbundnar milliríkjastofnanir stuðla að því, eftir því sem við á, að skapa önnur lífvænleg störf fyrir verkamenn í tóbaksíðnaði, ræktendur og, eftir því sem við á, einstaka seljendur.

V. HLUTI: UMHVERFISVERND

18. gr.

Umhverfisvernd og heilsuvernd.

Aðilar samþykkja, jafnhliða því að uppfylla skuldbindingar sínar samkvæmt þessum samningi, að taka tilhlýðilegt tillit til umhverfisverndar og umhverfistengdrar heilsuverndar að því er varðar tóbaksrækt og framleiðslu á yfirráðasvæðum hvers um sig.

increase their effectiveness, measures to prevent tobacco product sales to minors should, where appropriate, be implemented in conjunction with other provisions contained in this Convention.

5. When signing, ratifying, accepting, approving or acceding to the Convention or at any time thereafter, a Party may, by means of a binding written declaration, indicate its commitment to prohibit the introduction of tobacco vending machines within its jurisdiction or, as appropriate, to a total ban on tobacco vending machines. The declaration made pursuant to this Article shall be circulated by the Depositary to all Parties to the Convention.
6. Each Party shall adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures, including penalties against sellers and distributors, in order to ensure compliance with the obligations contained in paragraphs 1-5 of this Article.
7. Each Party should, as appropriate, adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures to prohibit the sales of tobacco products by persons under the age set by domestic law, national law or eighteen.

Article 17

Provision of support for economically viable alternative activities

Parties shall, in cooperation with each other and with competent international and regional intergovernmental organizations, promote, as appropriate, economically viable alternatives for tobacco workers, growers and, as the case may be, individual sellers.

PART V: PROTECTION OF THE ENVIRONMENT

Article 18

Protection of the environment and the health of persons

In carrying out their obligations under this Convention, the Parties agree to have due regard to the protection of the environment and the health of persons in relation to the environment in respect of tobacco cultivation and manufacture within their respective territories.

VI. HLUTI: BÓTAÁBYRGÐ

19. gr.

Bótaábyrgð.

1. Aðilar skulu, að því er tóbaksvarnir varðar, íhuga að setja lög eða efla núverandi löggjöf sína, þar sem þörf krefur, í því skyni að taka til meðferðar refsíábyrgð og einkaréttarábyrgð, þ.m.t. skaðabætur þar sem við á.
2. Aðilar skulu skiptast á upplýsingum á vettvangi þings aðila í samræmi við 21. gr., þ.m.t.:
 - a) upplýsingar um heilsufarsleg áhrif af neyslu tóbaksvara og óbeinum reykingum í samræmi við a-lið 3. mgr. 20. gr., og
 - b) upplýsingar um gildandi lög og reglur sem og viðeigandi réttarkerfi.
3. Aðilar skulu, eftir því sem við á og samþykkt hefur verið með gagnkvæmum hætti innan marka innlendrar löggjafar, stefnumörkunar, lagaframkvæmdar og viðeigandi gildandi ákvæða í milliríkjasamningum, bjóða hver öðrum aðstoð við málarekstur er tengist einkaréttarábyrgð og refsíábyrgð sem samrýmist ákvæðum þessa samnings.
4. Samningurinn hefur hvorki áhrif á né takmarkar aðgangsrétt aðila að dómstólum hver annars sé slíkur réttur fyrir hendi.
5. Þing aðila getur, í upphafi ef það reynist unnt og með hliðsjón af því starfi sem er unnið á viðeigandi alþjóðavettvangi, tekið til athugunar mál sem varða bótarétt, þ.m.t. viðeigandi alþjóðlegar aðferðir, sem beitt er gagnvart þessum málflokki, og viðeigandi leiðir til að aðstoða aðila, ef þess er óskað, við laga-setningu og aðrar ráðstafanir í samræmi við þessa grein.

**VII. HLUTI: VÍSINDALEG OG TÆKNI-
LEG SAMVINNA OG MIÐLUN
UPPLÝSINGA**

20. gr.

Rannsóknir, eftirlit og upplýsingaskipti.

1. Aðilar skuldbinda sig til að þróa og styðja rannsóknir innanlands á sviði tóbaksvarna og samræma rannsóknaráætlanir á því sviði á

**PART VI: QUESTIONS RELATED
TO LIABILITY**

Article 19

Liability

1. For the purpose of tobacco control, the Parties shall consider taking legislative action or promoting their existing laws, where necessary, to deal with criminal and civil liability, including compensation where appropriate.
2. Parties shall cooperate with each other in exchanging information through the Conference of the Parties in accordance with Article 21 including:
 - (a) information on the health effects of the consumption of tobacco products and exposure to tobacco smoke in accordance with Article 20.3(a); and
 - (b) information on legislation and regulations in force as well as pertinent jurisprudence.
3. The Parties shall, as appropriate and mutually agreed, within the limits of national legislation, policies, legal practices and applicable existing treaty arrangements, afford one another assistance in legal proceedings relating to civil and criminal liability consistent with this Convention.
4. The Convention shall in no way affect or limit any rights of access of the Parties to each other's courts where such rights exist.
5. The Conference of the Parties may consider, if possible, at an early stage, taking account of the work being done in relevant international fora, issues related to liability including appropriate international approaches to these issues and appropriate means to support, upon request, the Parties in their legislative and other activities in accordance with this Article.

**PART VII: SCIENTIFIC AND
TECHNICAL COOPERATION AND
COMMUNICATION OF INFORMATION**

Article 20

*Research, surveillance and exchange of
information*

1. The Parties undertake to develop and promote national research and to coordinate research programmes at the regional and

svæðisbundnum og alþjóðlegum vettvangi. Hver aðili skal í þessu skyni:

- a) eiga frumkvæði, annaðhvort beint eða fyrir milligöngu alþjóðlegra og svæðisbundinna milliríkjastofnana eða annarra aðila, að því að rannsóknir og mat, á vísindalegum grunni, fari fram og jafnframt vinna saman að því að ýta undir og hvetja til rannsókna þar sem fengist er við áhrifaþætti og afleiðingar tóbaksneyslu og óbeinna reykinga, sem og rannsókna sem miða að því að uppgötva hvaða ræktun geti komið í stað tóbaksræktunar, og
 - b) ýta undir og efla, með stuðningi þar til bærri alþjóðlegra og svæðisbundinna milliríkjastofnana og annarra stofnana, fræðslu, þjálfun og stuðning við alla þá sem starfa að tóbaksvörnum, þ.m.t. við rannsóknir, framkvæmd og mat.
2. Aðilar skulu, eftir því sem við á, gera áætlanir um landsbundið, svæðisbundið og alþjóðlegt eftirlit með umfangi, sniði, áhrifavöldum og afleiðingum tóbaksneyslu og óbeinna reykinga. Aðilar ættu í þessu skyni að fella tóbakseftirlitsáætlanir að innlendum, svæðisbundnum og alþjóðlegum eftirlitsáætlunum í heilbrigðismálum, þannig að upplýsingar séu samanburðarhæfar og unnt sé að greina þær á svæðisbundnum og alþjóðlegum vettvangi eftir því sem við á.
 3. Aðilar gera sér grein fyrir mikilvægi fjárhagslegrar og tæknilegrar aðstoðar frá alþjóðlegum og svæðisbundnum milliríkjastofnunum og öðrum stofnunum. Hver aðili skal leitast við:
 - a) að koma smám saman á fót innlendu kerfi fyrir faraldursfræðilegt eftirlit með tóbaksneyslu og tengdum félagslegum, efnahagslegum og heilsufarslegum vísbendum,
 - b) að vinna með þar til bærum alþjóðlegum og svæðisbundnum milliríkjastofnunum og öðrum stofnunum, þ.m.t. ríkisstofnanir og óopinberar stofnanir, að svæðisbundnu og alþjóðlegu eftirliti með tóbaki og skiptast á upplýsingum um vísbenda sem tilgreindir eru í a-lið 3. mgr. þessarar greinar, og
 - c) að vinna með Alþjóðaheilbrigðismálastofnuninni að því að þróa almennar viðmiðunarreglur eða aðferðir við að safna, greina og miðla eftirlitsgögnum um ástandið í tóbaksmálum.

international levels in the field of tobacco control. Towards this end, each Party shall:

- (a) initiate and cooperate in, directly or through competent international and regional intergovernmental organizations and other bodies, the conduct of research and scientific assessments, and in so doing promote and encourage research that addresses the determinants and consequences of tobacco consumption and exposure to tobacco smoke as well as research for identification of alternative crops; and
 - (b) promote and strengthen, with the support of competent international and regional intergovernmental organizations and other bodies, training and support for all those engaged in tobacco control activities, including research, implementation and evaluation.
2. The Parties shall establish, as appropriate, programmes for national, regional and global surveillance of the magnitude, patterns, determinants and consequences of tobacco consumption and exposure to tobacco smoke. Towards this end, the Parties should integrate tobacco surveillance programmes into national, regional and global health surveillance programmes so that data are comparable and can be analysed at the regional and international levels, as appropriate.
 3. Parties recognize the importance of financial and technical assistance from international and regional intergovernmental organizations and other bodies. Each Party shall endeavour to:
 - (a) establish progressively a national system for the epidemiological surveillance of tobacco consumption and related social, economic and health indicators;
 - (b) cooperate with competent international and regional intergovernmental organizations and other bodies, including governmental and nongovernmental agencies, in regional and global tobacco surveillance and exchange of information on the indicators specified in paragraph 3(a) of this Article; and
 - (c) cooperate with the World Health Organization in the development of general guidelines or procedures for defining the collection, analysis and dissemination of tobacco-related surveillance data.

4. Aðilar skulu, með fyrirvara um landslög, stuðla að og greiða fyrir skiptum á opinberum upplýsingum um vísindi, tækni, félagshagfræði, viðskipti og lög, sem og upplýsingum um starfsaðferðir tóbaksiðnaðarins og ræktun tóbaks, að svo miklu leyti sem þennan samning varðar, og við það taka tillit til sérþarfa þróunarlanda og landa með umbreytingarhagkerfi sem eru aðilar. Hver aðili skal leitast við:
- a) að koma á fót í áföngum og viðhalda uppfærðum gagnagrunni um lög og reglur um tóbaksvarnir og, eftir því sem við á, upplýsingum um framkvæmd þeirra, sem og réttarkerfi, og hafa samvinnu um þróun áætlana um tóbaksvarnir innan svæða og á alþjóðavísu,
 - b) að koma á fót í áföngum og viðhalda uppfærðum gögnum úr innlendum eftirlitsáætlunum í samræmi við a-lið 3. mgr. þessarar greinar, og
 - c) að hafa samvinnu við þar til bærar alþjóðastofnanir um að koma á fót í áföngum og viðhalda alþjóðakerfi til að safna með reglubundnum hætti og miðla upplýsingum um tóbaksræktun, framleiðslu og starfsemi tóbaksiðnaðarins sem hefur áhrif á samninginn eða innlenda starfsemi á sviði tóbaksvarna.
5. Rétt er að aðilar starfi saman í svæðisbundnum og alþjóðlegum milliríkjastofnunum og fjármála- og þróunarstofnunum, sem þeir eiga aðild að, við að styrkja og hvetja til þess að skrifstofunni sé útvegaður tæknibúnaður og fjármagn til að aðstoða þróunarlönd og lönd með umbreytingarhagkerfi, sem eru aðilar, við að uppfylla skuldbindingar sínar um rannsóknir, eftirlit og upplýsingaskipti.

21. gr.

Rannsóknir og upplýsingaskipti.

1. Hver aðili skal, fyrir milligöngu skrifstofunnar, leggja fyrir þing aðila reglubundnar skýrslur um framkvæmd þessa samnings og skal m.a. eftirfarandi koma fram í þeim:
 - a) upplýsingar um lög, reglur, stjórnsýsluákvæði eða aðrar ráðstafanir sem gerðar hafa verið til að hrinta ákvæðum samnings þessa í framkvæmd,
 - b) upplýsingar, eftir því sem við á, um takmarkanir eða hindranir við framkvæmd

4. The Parties shall, subject to national law, promote and facilitate the exchange of publicly available scientific, technical, socioeconomic, commercial and legal information, as well as information regarding practices of the tobacco industry and the cultivation of tobacco, which is relevant to this Convention, and in so doing shall take into account and address the special needs of developing country Parties and Parties with economies in transition. Each Party shall endeavour to:
 - (a) progressively establish and maintain an updated database of laws and regulations on tobacco control and, as appropriate, information about their enforcement, as well as pertinent jurisprudence, and cooperate in the development of programmes for regional and global tobacco control;
 - (b) progressively establish and maintain updated data from national surveillance programmes in accordance with paragraph 3(a) of this Article; and
 - (c) cooperate with competent international organizations to progressively establish and maintain a global system to regularly collect and disseminate information on tobacco production, manufacture and the activities of the tobacco industry which have an impact on the Convention or national tobacco control activities.
5. Parties should cooperate in regional and international intergovernmental organizations and financial and development institutions of which they are members, to promote and encourage provision of technical and financial resources to the Secretariat to assist developing country Parties and Parties with economies in transition to meet their commitments on research, surveillance and exchange of information.

Article 21

Reporting and exchange of information

1. Each Party shall submit to the Conference of the Parties, through the Secretariat, periodic reports on its implementation of this Convention, which should include the following:
 - (a) information on legislative, executive, administrative or other measures taken to implement the Convention;
 - (b) information, as appropriate, on any constraints or barriers encountered in its

samningsins og hvaða ráðstafanir hafa verið gerðar til að ryðja þeim úr vegi,

- c) upplýsingar, eftir því sem við á, um fjárhagslega og tæknilega aðstoð sem látin er í té eða fengin til tóbaksvarna,
 - d) upplýsingar um eftirlit og rannsóknir eins og tilgreint er í 20. gr., og
 - e) upplýsingar sem eru tilgreindar í 3. mgr. 6. gr., 2. mgr., 3. mgr. og d-lið 4. mgr. 13. gr., 5. mgr. 15. gr. og 2. mgr. 19. gr.
2. Þing aðila skal ákveða hversu oft og með hvaða sniði skýrslur aðila skulu gerðar. Hver aðili skal taka saman frumskýrslu innan tveggja ára frá gildistöku samningsins gagnvart honum.
3. Þing aðila skal, skv. 22. og 26. gr., kanna á hvern hátt megi veita þróunarlöndum og löndum með umbreytingarhagkerfi, sem eru aðilar, aðstoð við að uppfylla skuldbindingar sínar samkvæmt þessari grein.
4. Skýrslugjöf og upplýsingaskipti samkvæmt þessum samningi skulu vera með fyrirvara um landslög um trúnaðarkvaðir og vernd upplýsinga. Aðilar skulu, samkvæmt gagnkvæmu samkomulagi, vernda hvers konar trúnaðarupplýsingar sem skipt er á.

22. gr.

Samvinna á sviði vísinda, tækni og lagasetningar og miðlun sérþekkingar á þessum sviðum.

1. Aðilar skulu vinna saman, beint eða fyrir milligöngu þar til bærra alþjóðastofnana, að því að auka möguleika sína á að uppfylla þær skuldbindingar sem þessi samningur hefur í för með sér og taka tillit til þarfa þróunarlanda og landa með umbreytingarhagkerfi sem eru aðilar. Slík samvinna skal stuðla að því að miðla með gagnkvæmu samkomulagi tæknilegri, vísindalegri og lagalegri sérfræðipækkingu og tæknilausnum í því skyni að koma á fót og styrkja innlenda stefnumótun og áætlanir á sviði tóbaksvarna, sem miða m.a. að því:
- a) að greiða fyrir þróun, miðlun og öflun tækni, þekkingar, hæfni, getu og sérfræðipækkingar sem tengist tóbaksvörnum,
 - b) að láta í té þekkingu sem tengist tækni, vísindum, lögum og annarri sérfræðipækkingu til að koma á og styrkja stefnumótun og áætlanir á sviði tóbaksvarna

implementation of the Convention, and on the measures taken to overcome these barriers;

- (c) information, as appropriate, on financial and technical assistance provided or received for tobacco control activities;
 - (d) information on surveillance and research as specified in Article 20; and
 - (e) information specified in Articles 6.3, 13.2, 13.3, 13.4(d), 15.5 and 19.2.
2. The frequency and format of such reports by all Parties shall be determined by the Conference of the Parties. Each Party shall make its initial report within two years of the entry into force of the Convention for that Party.
3. The Conference of the Parties, pursuant to Articles 22 and 26, shall consider arrangements to assist developing country Parties and Parties with economies in transition, at their request, in meeting their obligations under this Article.
4. The reporting and exchange of information under the Convention shall be subject to national law regarding confidentiality and privacy. The Parties shall protect, as mutually agreed, any confidential information that is exchanged.

Article 22

Cooperation in the scientific, technical, and legal fields and provision of related expertise

1. The Parties shall cooperate directly or through competent international bodies to strengthen their capacity to fulfill the obligations arising from this Convention, taking into account the needs of developing country Parties and Parties with economies in transition. Such cooperation shall promote the transfer of technical, scientific and legal expertise and technology, as mutually agreed, to establish and strengthen national tobacco control strategies, plans and programmes aiming at, inter alia:
- (a) facilitation of the development, transfer and acquisition of technology, knowledge, skills, capacity and expertise related to tobacco control;
 - (b) provision of technical, scientific, legal and other expertise to establish and strengthen national tobacco control strategies, plans and programmes, aiming

sem miða að framkvæmd samningsins, m.a. með því að:

- i) að aðstoða, sé þess óskað, við að þróa góðan lagalegan grundvöll, jafnt sem tækniáætlanir, þ.m.t. áætlanir um að koma í veg fyrir að fólk byrji að nota tóbak, áætlanir um að fá menn til að hætta að nota tóbak og áætlanir um varnir gegn óbeinum reykingum,
 - ii) að aðstoða, ef svo ber undir, starfsfólk í tóbaksframleiðslu við uppbyggingu annars lífsviðurværis sem nægir því til framfærslu og samrýmist lögum,
 - iii) að aðstoða, eftir því sem við á, tóbaksræktendur við að taka upp í staðinn aðra ræktun sem er fjárhagslega hagkvæm,
 - c) að styðja þá starfsmenn, sem málið varðar, við að afla sér viðeigandi fræðslu og þjálfun og auka skilning sinn í samræmi við 12. gr.,
 - d) að útvega, eftir því sem við á, nauðsynlegt efni, búnað og vörur, svo og aðstoð við flutning, vegna stefnumótunar og áætlana á sviði tóbaksvarna,
 - e) að greina aðferðir til tóbaksvarna, þ.m.t. heildstæð meðferð við nikótínfíkn, og
 - f) að efla, eftir því sem við á, rannsóknir sem miða að því að auka framboð á heildstæðri meðferð við nikótínfíkn á viðráðanlegu verði.
2. Þing aðila skal efla og greiða fyrir miðlun sérþekkingar í tækni, vísindum og lögum og tæknilausnum með því að tryggja fjárhagslegan stuðning í samræmi við 26. gr.

VIII. HLUTI: STOFNANAPÆTTIR OG FJÁRMAGN

23. gr.

Þing aðila.

1. Þingi aðila er hér með komið á fót. Alþjóðaheilbrigðismálastofnunin skal boða til fyrsta fundar þingsins eigi síðar en einu ári eftir gildistöku þessa samnings. Þingið skal á fyrsta fundi sínum ákvarða vettvang síðari reglubundinna funda og hvenær þeir skuli haldnir.
2. Aukafundir þings aðila skulu haldnir á þeim

at implementation of the Convention through, inter alia:

- (i) assisting, upon request, in the development of a strong legislative foundation as well as technical programmes, including those on prevention of initiation, promotion of cessation and protection from exposure to tobacco smoke;
 - (ii) assisting, as appropriate, tobacco workers in the development of appropriate economically and legally viable alternative livelihoods in an economically viable manner; and
 - (iii) assisting, as appropriate, tobacco growers in shifting agricultural production to alternative crops in an economically viable manner;
 - (c) support for appropriate training or sensitization programmes for appropriate personnel in accordance with Article 12;
 - (d) provision, as appropriate, of the necessary material, equipment and supplies, as well as logistical support, for tobacco control strategies, plans and programmes;
 - (e) identification of methods for tobacco control, including comprehensive treatment of nicotine addiction; and
 - (f) promotion, as appropriate, of research to increase the affordability of comprehensive treatment of nicotine addiction.
2. The Conference of the Parties shall promote and facilitate transfer of technical, scientific and legal expertise and technology with the financial support secured in accordance with Article 26.

PART VIII: INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS AND FINANCIAL RESOURCES

Article 23

Conference of the Parties

1. A Conference of the Parties is hereby established. The first session of the Conference shall be convened by the World Health Organization not later than one year after the entry into force of this Convention. The Conference will determine the venue and timing of subsequent regular sessions at its first session.
2. Extraordinary sessions of the Conference of

tímum sem þingið kann að telja nauðsynlegt eða samkvæmt skriflegri beiðni einhvers aðila, að því tilskildu að innan sex mánaða frá því að skrifstofan tilkynnir aðilum um beiðnina sé hún studd af að minnsta kosti einum þriðja hluta þeirra.

3. Þing aðila skal með almennum samkomulagi setja sér starfsreglur á fyrsta fundi sínum.
4. Þing aðila skal, með samhljóða samþykki, setja reglur um fjármál sín og reglur um fjármögnun þeirra undirnefnda, sem það kann að koma á fót, og enn fremur ákvæði um fjármál sem gilda um starfsemi skrifstofunnar. Þingið skal, á hverjum reglulegum fundi sínum, samþykkja fjárhagsáætlun fyrir fjárhagstímabilið fram að næsta reglulega fundi.
5. Þing aðila skal endurskoða, með reglubundnum hætti, framkvæmd þessa samnings og taka nauðsynlegar ákvarðanir til að efla skilvirka framkvæmd hans og því er heimilt að samþykkja bókanir og viðauka við samninginn og breytingar á honum í samræmi við 28., 29. og 33. gr. Það skal í þessu skyni:
 - a) hvetja til og greiða fyrir upplýsingaskiptum skv. 20. og 21. gr.,
 - b) stuðla að og leiða þróun og reglulegar umbætur á sambærilegum aðferðum við rannsóknir og söfnun gagna er varða skilvirka framkvæmd samningsins og rannsaka þau, auk þeirra gagna sem kveðið er á um í 20. gr.,
 - c) ýta undir, eftir því sem við á, mótun, framkvæmd og mat á stefnu og áætlunum svo og á stefnumálum, löggjöf og öðrum ráðstöfunum,
 - d) fjalla um skýrslur sem aðilar leggja fram í samræmi við 21. gr. og samþykkja reglubundnar skýrslur um framkvæmd samningsins,
 - e) ýta undir og auðvelda öflun fjármagns til framkvæmdar samningnum í samræmi við 26. gr.,
 - f) koma á fót undirnefndum, eftir því sem nauðsynlegt þykir, til að ná markmiðum þessa samnings,
 - g) æskja, eftir því sem við á, samvinnu við og þjónustu og upplýsinga frá þar til bærum og viðeigandi stofnunum og

the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to them by the Secretariat of the Convention, it is supported by at least one-third of the Parties.

3. The Conference of the Parties shall adopt by consensus its Rules of Procedure at its first session.
4. The Conference of the Parties shall by consensus adopt financial rules for itself as well as governing the funding of any subsidiary bodies it may establish as well as financial provisions governing the functioning of the Secretariat. At each ordinary session, it shall adopt a budget for the financial period until the next ordinary session.
5. The Conference of the Parties shall keep under regular review the implementation of the Convention and take the decisions necessary to promote its effective implementation and may adopt protocols, annexes and amendments to the Convention, in accordance with Articles 28, 29 and 33. Towards this end, it shall:
 - (a) promote and facilitate the exchange of information pursuant to Articles 20 and 21;
 - (b) promote and guide the development and periodic refinement of comparable methodologies for research and the collection of data, in addition to those provided for in Article 20, relevant to the implementation of the Convention;
 - (c) promote, as appropriate, the development, implementation and evaluation of strategies, plans, and programmes, as well as policies, legislation and other measures;
 - (d) consider reports submitted by the Parties in accordance with Article 21 and adopt regular reports on the implementation of the Convention;
 - (e) promote and facilitate the mobilization of financial resources for the implementation of the Convention in accordance with Article 26;
 - (f) establish such subsidiary bodies as are necessary to achieve the objective of the Convention;
 - (g) request, where appropriate, the services and cooperation of, and information provided by, competent and relevant organi-

aðilum innan Sameinuðu þjóðanna og öðrum alþjóðlegum og svæðisbundnum milliríkjastofnunum og frjálsum félagsamtökum og óháðum aðilum, í því skyni að styrkja framkvæmd þessa samnings, og

- h) íhuga aðrar aðgerðir, eftir því sem við á, til að ná markmiðum þessa samnings í ljósi þeirrar reynslu sem fæst við framkvæmd hans.
6. Þing aðila skal setja viðmiðanir um þátttöku áheyrnarfulltrúa í störfum þess.

24. gr. *Skrifstofan.*

1. Þing aðila skal tilnefna fastaskrifstofu og gera nauðsynlegar ráðstafanir vegna starfsemi hennar. Þing aðila skal leitast við að ganga frá slíkri tilnefningu á fyrsta fundi sínum.
2. Alþjóðaheilbrigðismálastofnunin skal annast skrifstofuhald samkvæmt þessum samningi uns fastaskrifstofa hefur verið tilnefnd og henni komið á fót.
3. Skrifstofan hefur þessi störf með höndum:
 - a) að undirbúa fundi í þingi aðila og undirstofnunum og veita þeim þjónustu eftir þörfum,
 - b) að senda áfram skýrslur sem skrifstofunni berast samkvæmt þessum samningi,
 - c) að styðja aðila, sé þess óskað, og þá einkum þróunarlönd og lönd með umbreytingarhagkerfi, sem eru aðilar, við söfnun og miðlun upplýsinga sem krafist er í samræmi við ákvæði þessa samnings,
 - d) að taka saman skýrslur um störf sín samkvæmt samningnum undir leiðsögn þings aðila og leggja fyrir þingið,
 - e) að tryggja, undir leiðsögn þings aðila, nauðsynlega samræmingu við þar til bærar alþjóðlegar og svæðisbundnar milliríkjastofnanir og aðrar stofnanir,
 - f) að gera, undir leiðsögn þings aðila, þær stjórnunarlegu eða samningsbundnu ráðstafanir sem eru nauðsynlegar vegna starfsemi skrifstofunnar, og
 - g) að annast önnur skrifstofustörf, sem eru

zations and bodies of the United Nations system and other international and regional intergovernmental organizations and nongovernmental organizations and bodies as a means of strengthening the implementation of the Convention; and

- (h) consider other action, as appropriate, for the achievement of the objective of the Convention in the light of experience gained in its implementation.
6. The Conference of the Parties shall establish the criteria for the participation of observers at its proceedings.

Article 24 *Secretariat*

1. The Conference of the Parties shall designate a permanent secretariat and make arrangements for its functioning. The Conference of the Parties shall endeavour to do so at its first session.
2. Until such time as a permanent secretariat is designated and established, secretariat functions under this Convention shall be provided by the World Health Organization.
3. Secretariat functions shall be:
 - (a) to make arrangements for sessions of the Conference of the Parties and any subsidiary bodies and to provide them with services as required;
 - (b) to transmit reports received by it pursuant to the Convention;
 - (c) to provide support to the Parties, particularly developing country Parties and Parties with economies in transition, on request, in the compilation and communication of information required in accordance with the provisions of the Convention;
 - (d) to prepare reports on its activities under the Convention under the guidance of the Conference of the Parties and submit them to the Conference of the Parties;
 - (e) to ensure, under the guidance of the Conference of the Parties, the necessary coordination with the competent international and regional intergovernmental organizations and other bodies;
 - (f) to enter, under the guidance of the Conference of the Parties, into such administrative or contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions; and
 - (g) to perform other secretariat functions

tilgreind í þessum samningi og bókunum við hann, og önnur þau störf sem þing aðila kann að ákveða.

25. gr.

Tengsl milli þings aðila og milliríkjastofnana.

Þingi aðila er heimilt að óska eftir samvinnu við þar til bærar alþjóðlegar og svæðisbundnar milliríkjastofnanir, þ.m.t. fjármála- og þróunarstofnanir, í því skyni að eiga samstarf um tækni-mál og fjármál sem miðar að því að ná markmiðum þessa samnings.

26. gr.

Fjármögnun.

1. Aðilar gera sér grein fyrir mikilvægi fjármagns við að ná markmiðum þessa samnings.
2. Hver aðili skal, í samræmi við innlend áform, forgangsverkefni og áætlanir styðja, með fjárframlögum, innlenda starfsemi sem miðar að því að ná markmiðum þessa samnings.
3. Aðilar skulu, eftir því sem við á, ýta undir að nýttar séu tvíhliða boðleiðir, boðleiðir bundnar svæðum og undirsvæðum og aðrar marghliða boðleiðir til að fjármagna þróun heildstæðra tóbaksvarnaáætlana, sem taka til fjölmargra málaflókka, í þróunarlöndum og löndum með umbreytingarhagkerfi sem eru aðilar. Því er rétt að skoða og styðja, í stað tóbaksframleiðslu, aðra fjárhagslega hagkvæma kosti, þ.m.t. að skipta um ræktun, í samhengi við innlenda stefnumótun á sviði sjálfbærrar þróunar.
4. Aðilar, sem eiga fulltrúa í víðeigandi svæðisbundnum og alþjóðlegum milliríkjastofnunum og fjármála- og þróunarstofnunum, skulu hvetja þær til að veita þróunarlöndum og löndum með umbreytingarhagkerfi, sem eru aðilar, fjárhagslega aðstoð til að gera þeim kleift að uppfylla skuldbindingar sínar samkvæmt samningnum, án takmörkunar á rétti til þátttöku í þessum stofnunum.
5. Aðilar eru sammála um að:
 - a) til þess að gera aðilum kleift að efna skuldbindingar sínar samkvæmt samningnum skuli, í þágu allra aðila, einkum þróunarlanda og landa með umbreytingarhagkerfi, beina öllu tiltæku fjármagni

specified by the Convention and by any of its protocols and such other functions as may be determined by the Conference of the Parties.

Article 25

Relations between the Conference of the Parties and intergovernmental organizations

In order to provide technical and financial cooperation for achieving the objective of this Convention, the Conference of the Parties may request the cooperation of competent international and regional intergovernmental organizations including financial and development institutions.

Article 26

Financial resources

1. The Parties recognize the important role that financial resources play in achieving the objective of this Convention.
2. Each Party shall provide financial support in respect of its national activities intended to achieve the objective of the Convention, in accordance with its national plans, priorities and programmes.
3. Parties shall promote, as appropriate, the utilization of bilateral, regional, subregional and other multilateral channels to provide funding for the development and strengthening of multisectoral comprehensive tobacco control programmes of developing country Parties and Parties with economies in transition. Accordingly, economically viable alternatives to tobacco production, including crop diversification should be addressed and supported in the context of nationally developed strategies of sustainable development.
4. Parties represented in relevant regional and international intergovernmental organizations, and financial and development institutions shall encourage these entities to provide financial assistance for developing country Parties and for Parties with economies in transition to assist them in meeting their obligations under the Convention, without limiting the rights of participation within these organizations.
5. The Parties agree that:
 - (a) to assist Parties in meeting their obligations under the Convention, all relevant potential and existing resources, financial, technical, or otherwise, both public and private that are available for tobacco

og hugsanlegri tækni og öðrum meðulum sem til eru, jafnt frá hinu opinbera sem einkaaðilum, í einn farveg og nota til tóbaksvarna,

- b) skrifstofan skuli, sé þess óskað, veita þróunarlöndum og löndum með umbreytingarhagkerfi, sem eru aðilar, ráðgjöf um mögulega fjármögnun, til þess að greiða fyrir því að þau geti uppfyllt skuldbindingar sínar samkvæmt samningnum,
- c) þing aðila skuli, á fyrsta fundi sínum, endurskoða færar og hugsanlegar leiðir og aðferðir við aðstoð og byggja slíka endurskoðun á rannsókn, sem skrifstofan lætur gera, og öðrum viðeigandi upplýsingum, og kanna ágæti þeirra, og
- d) þing aðila skuli taka niðurstöður fyrrnefndrar endurskoðunar til greina þegar það ákvarðar hvort bæta þurfi gildandi fyrirkomulag eða stofna alþjóðasjóð með frjálsum framlögum eða koma á öðru viðeigandi fjármagnsfyrirkomulagi til að beina viðbótarfjármagni, eftir því sem þörf krefur, til þróunarlanda og landa með umbreytingarhagkerfi, sem eru aðilar, í því skyni að aðstoða þau við að uppfylla skuldbindingar sínar samkvæmt samningnum.

control activities, should be mobilized and utilized for the benefit of all Parties, especially developing countries and countries with economies in transition;

- (b) the Secretariat shall advise developing country Parties and Parties with economies in transition, upon request, on available sources of funding to facilitate the implementation of their obligations under the Convention;
- (c) the Conference of the Parties in its first session shall review existing and potential sources and mechanisms of assistance based on a study conducted by the Secretariat and other relevant information, and consider their adequacy; and
- (d) the results of this review shall be taken into account by the Conference of the Parties in determining the necessity to enhance existing mechanisms or to establish a voluntary global fund or other appropriate financial mechanisms to channel additional financial resources, as needed, to developing country Parties and Parties with economies in transition to assist them in meeting the objectives of the Convention.

IX. HLUTI: LAUSN DEILUMÁLA

PART IX: SETTLEMENT OF DISPUTES

27. gr.

Lausn deilumála.

1. Rísi ágreiningur milli tveggja eða fleiri aðila um það hvernig beri að túlka samning þennan eða beita ákvæðum hans skulu hlutaðeigandi aðilar leitast við að finna lausn á ágreiningnum eftir diplómatískum leiðum með samningaviðræðum eða eftir öðrum friðsamlegum leiðum sem þeir sjálfir velja, þ.m.t. sáttaumleitanir. Leiði sáttaumleitanir ekki til samkomulags eru deiluáðilar skyldugir til að leita áfram leiða til að leysa ágreininginn.
2. Ríki eða svæðisstofnun um efnahagssamvinnu er heimilt að lýsa því yfir skriflega við vörsluaðila við fullgildingu, staðfestingu, samþykki, formlega staðfestingargerð eða aðild að samningnum, eða hvenær sem er eftir það, að það eða hún fallist á og skuldbindi sig til að hlíta sérstakri gerðardóms-

Article 27

Settlement of disputes

1. In the event of a dispute between two or more Parties concerning the interpretation or application of this Convention, the Parties concerned shall seek through diplomatic channels a settlement of the dispute through negotiation or any other peaceful means of their own choice, including good offices, mediation, or conciliation. Failure to reach agreement by good offices, mediation or conciliation shall not absolve parties to the dispute from the responsibility of continuing to seek to resolve it.
2. When ratifying, accepting, approving, formally confirming or acceding to the Convention, or at any time thereafter, a State or regional economic integration organization may declare in writing to the Depositary that, for a dispute not resolved in accordance with paragraph 1 of this Article, it accepts, as

meðferð í samræmi við málsmeðferð, sem þing aðila samþykkir með samhljóða samþykki, hafi ágreiningur ekki verið leystur í samræmi við 1. mgr. þessarar greinar.

3. Ákvæði þessarar greinar gilda um sérhverja bókun gagnvart þeim sem eru aðilar að henni, nema kveðið sé á um annað í bókuninni.

X. HLUTI: ÞRÓUN SAMNINGSINS

28. gr.

Breytingar á samningnum.

1. Hverjum aðila er heimilt að leggja fram breytingartillögur við samning þennan. Þing aðila fjallar um slíkar tillögur.
2. Breytingar á samningnum skulu samþykktar af þingi aðila. Skrifstofan skal senda aðilum texta allra breytingartillagna við samninginn eigi síðar en sex mánuðum fyrir þingfundinn þar sem leggja á tillögurnar fram til samþykktar. Skrifstofan skal einnig senda breytingartillögurnar öllum þeim sem hafa undirritað þennan samning svo og vörsluaðila, honum til upplýsingar.
3. Aðilar skulu gera allt sem í þeirra valdi stendur til að ná almennu samkomulagi um breytingartillögur við þennan samning. Hafi allar tilraunir til að ná almennu samkomulagi reynst árangurslausar og ekkert samkomulag náðst er lokaúræðið að samþykkja breytinguna með atkvæðum þriggja fjórðu hluta þeirra aðila sem eru viðstaddir og greiða atkvæði á fundinum. Í þessari grein merkir „aðilar sem viðstaddir eru og greiða atkvæði“ aðila sem viðstaddir eru og greiða atkvæði með eða á móti. Skrifstofan skal senda vörsluaðilanum hverja þá breytingu sem hefur verið samþykkt og skal hann senda hana áfram til allra aðila til staðfestingar.
4. Skjöl um staðfestingu breytinga skulu falin vörsluaðila til varðveislu. Breyting, sem er samþykkt í samræmi við ákvæði 3. mgr. hér að framan, öðlast gildi að því er þá aðila varðar, sem hafa staðfest hana, á níutugasta degi eftir að vörsluaðili hefur móttengið staðfestingarskjal frá að minnsta kosti tveimur þriðju hlutum aðila að þessum samningi.
5. Að því er alla aðra aðila varðar öðlast breyt-

compulsory, ad hoc arbitration in accordance with procedures to be adopted by consensus by the Conference of the Parties.

3. The provisions of this Article shall apply with respect to any protocol as between the parties to the protocol, unless otherwise provided therein.

PART X: DEVELOPMENT OF THE CONVENTION

Article 28

Amendments to this Convention

1. Any Party may propose amendments to this Convention. Such amendments will be considered by the Conference of the Parties.
2. Amendments to the Convention shall be adopted by the Conference of the Parties. The text of any proposed amendment to the Convention shall be communicated to the Parties by the Secretariat at least six months before the session at which it is proposed for adoption. The Secretariat shall also communicate proposed amendments to the signatories of the Convention and, for information, to the Depositary.
3. The Parties shall make every effort to reach agreement by consensus on any proposed amendment to the Convention. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-quarters majority vote of the Parties present and voting at the session. For purposes of this Article, Parties present and voting means Parties present and casting an affirmative or negative vote. Any adopted amendment shall be communicated by the Secretariat to the Depositary, who shall circulate it to all Parties for acceptance.
4. Instruments of acceptance in respect of an amendment shall be deposited with the Depositary. An amendment adopted in accordance with paragraph 3 of this Article shall enter into force for those Parties having accepted it on the ninetieth day after the date of receipt by the Depositary of an instrument of acceptance by at least two-thirds of the Parties to the Convention.
5. The amendment shall enter into force for any

ingin gildi á nítugasta degi eftir að aðili afhendir vörsluaðila skjal sitt um staðfestingu umræddrar breytingar til varðveislu.

29. gr.

Samþykkt viðauka við þennan samning og breytingar á þeim.

1. Viðaukar við þennan samning og tillögur um breytingar á þeim skulu lögd fram, samþykkt og öðlast gildi í samræmi við málsmeðferðina sem getið er í 28. gr.
2. Viðaukar við þennan samning eru óaðskiljanlegur hluti hans og, ef ekki er skýlaust kveðið á um annað, telst tilvísun í samninginn jafnframt tilvísun til hvaða viðauka sem er við hann.
3. Í viðauka skal aðeins setja skrár, eyðublöð og hvers konar annað lýsandi efni sem varðar málefni er lúta að málsmeðferð, vísindum, tækni eða stjórnsýslu.

XI. HLUTI: LOKAÁKVÆÐI

30. gr.

Fyrirvarar.

Ekki er heimilt er að gera fyrirvara við samning þennan.

31. gr.

Uppsögn.

1. Aðili getur sagt þessum samningi upp með skriflegri tilkynningu til vörsluaðila hvenær sem er að tveimur árum liðnum frá því að hann öðlast gildi að því er hann varðar.
2. Uppsögnin öðlast gildi einu ári eftir að vörsluaðili tók við tilkynningu um uppsögn eða þann dag síðar sem tilgreindur kann að vera í tilkynningu um uppsögn, ef hann ber upp síðar.
3. Aðili sem segir upp samningnum telst einnig hafa sagt upp þeim bókunum sem hann á aðild að.

32. gr.

Atkvæðisréttur.

1. Hver aðili að þessum samningi fer með eitt atkvæði, þó með þeirri undantekningu sem kveðið er á um í 2. mgr. þessarar greinar.
2. Svæðisstofnanir um efnahagssamvinnu

other Party on the ninetieth day after the date on which that Party deposits with the Depositary its instrument of acceptance of the said amendment.

Article 29

Adoption and amendment of annexes to this Convention

1. Annexes to this Convention and amendments thereto shall be proposed, adopted and shall enter into force in accordance with the procedure set forth in Article 28.
2. Annexes to the Convention shall form an integral part thereof and, unless otherwise expressly provided, a reference to the Convention constitutes at the same time a reference to any annexes thereto.
3. Annexes shall be restricted to lists, forms and any other descriptive material relating to procedural, scientific, technical or administrative matters.

PART XI: FINAL PROVISIONS

Article 30

Reservations

No reservations may be made to this Convention.

Article 31

Withdrawal

1. At any time after two years from the date on which this Convention has entered into force for a Party, that Party may withdraw from the Convention by giving written notification to the Depositary.
2. Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year from the date of receipt by the Depositary of the notification of withdrawal, or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.
3. Any Party that withdraws from the Convention shall be considered as also having withdrawn from any protocol to which it is a Party.

Article 32

Right to vote

1. Each Party to this Convention shall have one vote, except as provided for in paragraph 2 of this Article.
2. Regional economic integration organizations,

skulu, í málum sem eru á valdsviði þeirra, neyta atkvæðisréttar síns með atkvæðafjölda sem svarar til þess hve mörg aðildarríki þeirra eru aðilar að samningnum. Slík stofnun skal ekki neyta atkvæðisréttar síns ef eitthvert aðildarríki hennar neytir hans og öfugt.

33. gr.
Bókanir.

1. Hvaða aðili sem er getur lagt fram tillögu að bókunum. Þing aðila fjallar um slíkar tillögur.
2. Þingi aðila er heimilt að samþykkja bókanir við þennan samning. Reyna skal eftir fremsta megni að ná almennu samkomulagi um samþykki þeirra. Hafi allar tilraunir til að ná almennu samkomulagi reynst árangurslausar og ekkert samkomulag náðst er lokaúrreðið að samþykkja bókunina með atkvæðum þriggja fjórðu hluta þeirra aðila sem eru viðstaddir og greiða atkvæði á fundinum. Í þessari grein merkir „aðilar sem viðstaddir eru og greiða atkvæði“ aðila sem viðstaddir eru og greiða atkvæði með eða á móti.
3. Skrifstofan skal senda aðilum allar tillögur að bókunum eigi síðar en sex mánuðum fyrir fundinn þar sem leggja á þær fram til samþykktar.
4. Einungis aðilar að samningnum geta gerst aðilar að bókun.
5. Bókun við þennan samning er einungis bindandi gagnvart aðilum að þeirri bókun sem um ræðir. Aðeins aðilum að bókun er heimilt að taka ákvarðanir um málefni sem varða einungis umrædda bókun.
6. Skilyrði fyrir gildistöku bókunar skulu sett fram í því skjali.

34. gr.
Undirritun.

Samningur þessi skal liggja frammi til undirritunar fyrir alla aðila að Alþjóðaheilbrigðismálastofnuninni og hver þau ríki sem eru ekki aðilar að Alþjóðaheilbrigðismálastofnuninni en eru aðilar að Sameinuðu þjóðunum, svo og fyrir svæðisstofnanir um efnahagssamvinnu, í höfuðstöðvum Alþjóðaheilbrigðismálastofnunarinnar í Genf frá 16. júní 2003 til 22. júní 2003 og eftir það í höfuðstöðvum Sameinuðu þjóðanna í New York, frá 30. júní 2003 til 29. júní 2004.

in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their Member States that are Parties to the Convention. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its Member States exercises its right, and vice versa.

Article 33
Protocols

1. Any Party may propose protocols. Such proposals will be considered by the Conference of the Parties.
2. The Conference of the Parties may adopt protocols to this Convention. In adopting these protocols every effort shall be made to reach consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the protocol shall as a last resort be adopted by a three-quarters majority vote of the Parties present and voting at the session. For the purposes of this Article, Parties present and voting means Parties present and casting an affirmative or negative vote.
3. The text of any proposed protocol shall be communicated to the Parties by the Secretariat at least six months before the session at which it is proposed for adoption.
4. Only Parties to the Convention may be parties to a protocol.
5. Any protocol to the Convention shall be binding only on the parties to the protocol in question. Only Parties to a protocol may take decisions on matters exclusively relating to the protocol in question.
6. The requirements for entry into force of any protocol shall be established by that instrument.

Article 34
Signature

This Convention shall be open for signature by all Members of the World Health Organization and by any States that are not Members of the World Health Organization but are members of the United Nations and by regional economic integration organizations at the World Health Organization Headquarters in Geneva from 16 June 2003 to 22 June 2003, and thereafter at United Nations Headquarters in New York, from 30 June 2003 to 29 June 2004.

35. gr.

Fullgilding, staðfesting, samþykki, formleg staðfestingargerð eða aðild.

1. Samningur þessi er háður fullgildingu, staðfestingu, samþykki eða aðild ríkja og formlegri staðfestingargerð eða aðild svæðisstofnana um efnahagssamvinnu. Aðild að honum skal vera opin frá og með deginum eftir að fresti til undirritunar lýkur. Skjöl um fullgildingu, staðfestingu, samþykki, formlega staðfestingargerð eða aðild skulu afhent vörsluaðila til varðveislu.
2. Svæðisstofnun um efnahagssamvinnu, sem verður aðili að samningi þessum án þess að nokkurt aðildarríki hennar sé aðili að honum, er bundin af öllum skuldbindingum samkvæmt samningi þessum. Þegar um er að ræða þær stofnanir, þar sem eitt eða fleiri aðildarríki eru aðilar að þessum samningi, skulu stofnunin og aðildarríki hennar ákveða hvernig hvert og eitt þeirra efnir skuldbindingar sínar samkvæmt samningnum. Í slíkum tilvikum geta stofnunin og aðildarríkin ekki samtímis neytt réttar síns samkvæmt samningnum.
3. Svæðisstofnanir um efnahagssamvinnu skulu, í skjölum sínum um formlega staðfestingargerð eða aðild, greina frá valdsviði sínu í þeim málum sem samningurinn nær til. Stofnanir þessar skulu enn fremur tilkynna vörsluaðila, sem síðan tilkynnir það aðilum, ef verulegar breytingar verða á valdsviði þeirra.

36. gr.

Gildistaka.

1. Samningur þessi öðlast gildi á nítugasta degi frá þeim degi þegar fertugasta skjalið um fullgildingu, staðfestingu, samþykki, formlega staðfestingargerð eða aðild er afhent vörsluaðila til varðveislu.
2. Að því er varðar hvert ríki, sem fullgildir, staðfestir eða samþykkir samning þennan eða gerist aðili að honum að uppfylltum þeim skilyrðum fyrir gildistöku sem eru tilgreind í 1. mgr. hér að framan, öðlast samningur þessi gildi á nítugasta degi eftir að viðkomandi ríki afhendir skjal sitt um fullgildingu, staðfestingu, samþykki eða aðild til vörslu.
3. Að því er varðar hverja svæðisstofnun um efnahagssamvinnu, sem afhendir skjal um

Article 35

Ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance, approval or accession by States and to formal confirmation or accession by regional economic integration organizations. It shall be open for accession from the day after the date on which the Convention is closed for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession shall be deposited with the Depositary.
2. Any regional economic integration organization which becomes a Party to the Convention without any of its Member States being a Party shall be bound by all the obligations under the Convention. In the case of those organizations, one or more of whose Member States is a Party to the Convention, the organization and its Member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under the Convention. In such cases, the organization and the Member States shall not be entitled to exercise rights under the Convention concurrently.
3. Regional economic integration organizations shall, in their instruments relating to formal confirmation or in their instruments of accession, declare the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention. These organizations shall also inform the Depositary, who shall in turn inform the Parties, of any substantial modification in the extent of their competence.

Article 36

Entry into force

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day following the date of deposit of the fortieth instrument of ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession with the Depositary.
2. For each State that ratifies, accepts or approves the Convention or accedes thereto after the conditions set out in paragraph 1 of this Article for entry into force have been fulfilled, the Convention shall enter into force on the ninetieth day following the date of deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
3. For each regional economic integration organization depositing an instrument of formal

formlega staðfestingargerð eða aðild til vörslu að uppfylltum þeim skilyrðum fyrir gildistöku sem eru tilgreind í 1. mgr. þessarar greinar, öðlast samningur þessi gildi á níutugasta degi eftir að viðkomandi stofnun afhendir skjal sitt um formlega staðfestingargerð eða aðild til vörslu.

4. Að því er varðar þessa grein skal ekki líta svo á að neitt skjal, sem svæðisstofnun um efnahagssamvinnu afhendir til vörslu, sé viðbót við þau skjöl sem aðildarríki stofnunarinnar afhenda til vörslu.

37. gr.

Vörsluaðili.

Aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna skal vera vörsluaðili samningsins og breytinga á honum sem og bókana og viðauka sem samþykkt eru í samræmi við 28., 29. og 33. gr.

38. gr.

Gildir textar.

Frumrit samnings þessa, en textar hans á arabísku, ensku, frönsku, kínversku, rússnesku og spænsku eru jafngildir, skal afhent aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna til vörslu.

ÞESSU TIL STAÐFESTU hafa undirrituð, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað samning þennan.

GJÖRT í GENF hinn 21. maí 2003.

confirmation or an instrument of accession after the conditions set out in paragraph 1 of this Article for entry into force have been fulfilled, the Convention shall enter into force on the ninetieth day following the date of its depositing of the instrument of formal confirmation or of accession.

4. For the purposes of this Article, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by States Members of the organization.

Article 37

Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of this Convention and amendments thereto and of protocols and annexes adopted in accordance with Articles 28, 29 and 33.

Article 38

Authentic texts

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Convention.

DONE at GENEVA this twenty-first day of May two thousand and three.